

DOMOVINA

Upravišтво „Domovine“ v Ljubljani, Knaflöva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflöva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din, Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 19.711.

Svečana otvoritev nove narodne skupščine

V ponedeljek je bil prvi sestanek nove narodne skupščine. Izvoljeni poslanci so zbrani v Beogradu skoro polnoštevilno. Ker nova palača narodne skupščine še ni gotova, se je vršila prva seja v tako zvani maneži, kjer je bila zborovalna dvorana slavnostno okrašena. Galerija je bila polna najodličnejšega občinstva, prisotnih je bilo tudi okrog 50 novinarjev, med njimi zastopniki raznih večjih inozemskih listov.

Točno ob 9.15 so vstopili v dvorano člani vlade s predsednikom Petrom Živkovićem na čelu, za njimi pa narodni poslanci, ki so takoj zasedli svoja mesta.

Med splošno tišino se je dvignil narodni poslanec Dragiša Selmić in predlagal za

starostnega predsednika bivšega zaslužnega istrskega narodnega borca, sivolasega profesorja Spinčića,

ki so ga njegovi tovariši navdušeno pozdravili. Starostni predsednik se je iskreno zahvalil za izkazano mu čast in otvoril sejo z rodoljubnim govorom, iz katerega povzemamo:

«Po neštetihih žrtvah in ogromnih naporih vsega našega naroda smo se naposled združili in sen vseh narodnih zaščitnikov in mučenicov je postal stvarnost. Zedinili smo se v veliko neminljivo in močno državo. Po sto letih suženjstva smo se Jugosloveni znašli skupaj okoli skupnega ognjišča. Razkrojeni smo se v času našega suženjstva morali boriti vsak na svoji fronti. Primorani po sili razmer smo morali izpopolnjevati naše plemenske posebnosti, da bi bili čvrsti v borbi. S temi plemenskimi mislimi in plemenskimi lastnostmi smo stopili v našo zedinjeno državo. Po združitvi v naši skupni hiši bi naša narodna država morala predstavljati skupno narodno in državno misel, ki naj bi bila čvrsta zveza in jak temelj vseh narodnih moči. Toda plemenske strasti so se tako razvnele, da so grozile uničiti vse, kar se je doslej storilo. Hvala Gospodu, da se je skoro v poslednjem trenutku ponovno dvignil večni dan zdravega naroda in z eno potezo napravil konec nemogočemu stanju. Sin te zemlje, slavni potomec neumljivih prednikov, vzvišeni in modri naš vladar Nj. Vel. kralj Aleksander je postavil s svojim razglasom 6. januarja 1929. nove smernice sedanje in bodoče države in narodne politike. Ustvarjeni sta čvrsta narodna država in osnova, na kateri se lahko vsa naša plemena združijo v nerazdružno celino. Postavili smo se na čvrste noge in naše obzorje je postalo veliko, a naša narodna pot široka, da se lahko neovirano razvijamo vsi v isti smeri, da bodo vsi bratje istčasno enakopravni v pravicah in dolžnostih. Vse, kar je bilo v svetlih umih in srcih vseh onih, ki so v daljni prošlosti stremeli za tem uedinjenjem vsega našega naroda, je naš modri vladar izvršil.

Zato bo ves naš jugoslovenski narod vedno gojil največjo ljubezen do svojega velikega vladarja kralja Aleksandra (burno odobravanje), ker je prinesel končno pomirjenje med brati

in ker je pokazal nova pota. Naj mu bo večna čast in slava!

Gospodje poslanci! Mi vsi smo dolžni, da delamo na tej veliki jugoslovenski misli. Ponosen in radosten sem, da sem pred zatonom svojega življenja doživel, da vidim in da sodelujem pri delu prve jugoslovenske narodne skupščine. Vse trpljenje, katero sem preživel v borbi skupno z narodom, izginja v tem veličastnem uspehu. Toda moje veselje ni popolno. V mojem srcu se pojavlja bol za onimi našimi, ki niso z nami, ki pa so po duhu nedvomno z nami eno in isto. Pa tudi to bo minilo. Verujem v pravičnost božjo in v nezlomljivo voljo našega naroda. Pozdravljajoč ta prvi sestanek prve narodne skupščine kraljevine Jugoslavije in vas, dragi bratje, prosim, da skupno z menoj oddaste iskreno in pristržno priznanje Nj. Vel. kralju Aleksandru in njegovemu vzvišenemu domu.»

Viharni vzkliki so sledili tem besedam profesorja Spinčića. Ko so se vzkliki čez več minut poglobili, je profesor Spinčić nadaljeval:

«Napravimo vse moči, da v tej hudi dobi olajšamo našemu narodu trpljenje in da mu zagotovimo boljše in srenejšo bodočnost. V imenu Boga otvarjam prvo jugoslovensko narodno skupščino.»

Z živahnim ploskanjem in dolgotrajnim klicanjem kralju in Jugoslaviji so narodni poslanci dali izraza svojemu razpoloženju.

V smislu poslovnika je nato predsednik predlagal,

naj se izberejo štirje začasni tajniki

iz vrst najmlajših poslancev po letih. Z vzklikom so bili izvoljeni Dragutin Stanojević, dr. Djuro Leužić, Ljubiša Trifunović in Murko Došen, ki so takoj zavzeli svoja mesta.

Nato je predsednik pozval narodne poslance, naj izročijo svoja pooblastila, izdana jim od glavnega volilnega odbora. Prvi je izročil svoje pooblastilo ministrski predsednik g. Peter Živković, nato pa so sledili ostali ministri in narodni poslanci. Po predaji pooblastil je predsednik zaključil prvo sejo.

Po seji narodne skupščine se je sestala

konferenca narodnih poslancev iz pasivnih pokrajin.

Dravsko banovino je na tej konferenci zastopal poslanec g. inž. Pahernik. Na konferenci se razpravljali o ukrepih, ki jih bodo predlagali vladi v svrhu omiljenja bede v teh pokrajinah.

Istega dne popoldne je bila v dvorani narodne skupščine prva klubska seja poslancev nove narodne skupščine. Seji so prisostvovali skoro vsi poslanci. Otvoril jo je predsednik vlade g. Peter Živković, ki je pozdravil poslance kot nosilce državne kandidatne liste, na kateri so bili vsi poslanci izvoljeni. V svojem govoru je dalje izrekel zahvalo prebivalstvu, ki je sodelovalo v tako ogromnem številu pri volitvah 8. novembra in izvolilo sedanjo narodno skupščino. Omenjal je hude čase, v katerih sedaj živimo, in izrazil svoje prepričanje, da bodo vsi izvoljeni poslanci v polni meri sodelovali z vlado za blagor Jugoslavije.

Za ministrskim predsednikom je govoril poslanec dr. Ljudevit Pivko, ki se je zahvalil predsedniku vlade za ljubeznive pozdrave poslancem, nato pa predlagal,

naj se osnuje enoten klub vseh narodnih poslancev.

Tak klub je mogoč, ker so vsi poslanci izvoljeni na jugoslovenskem programu in ker ne obstoja med njimi nikakršna strankarska razdvojenost več. Klub naj bo izraz enotne volje narodne skupščine.

Poslanec g. Rista Djokić je v svojem govoru poudarjal, da so bivše politične stranke pustile za seboj samo razvaline, zaradi česar je treba sedaj napeti vse moči za blagor naroda in države. Nekdanje politične stranke so bile krive, da je došlo do 20. junija, ker so pošiljale v narodno skupščino ljudi, ki niso imeli nikake sposobnosti za zastopstvo naroda. Zasluga Nj. Vel. kralja je, da je bila prekinjena ta škodljiva igra z narodnimi in državnimi koristmi. S 6. januarjem smo dobili blago in pametno diktaturo, ki je omogočila uspešno delo. To delo je treba smotreno nadaljevati, zato pozdravlja predlog poslanca dr. Pivka in mu dostavlja, naj se z vzklikom osnuje enoten poslanski klub. Predsednik Živković je nato odredil glasovanje o predlogu poslanca dr. Pivka. Predlog je bil soglasno in z velikim navdušenjem sprejet.

Izvoljen je bil nato ožji odbor petih narodnih poslancev, ki je dobil nalogo, naj izdela klubova pravila

in jih predloži na prihodnji seji v odobritev. V odbor so bili izvoljeni narodni poslanci: Rasto Pustoslemšek, Djordje Cirić, Čukrija Kurtović, Ivan Lončarević in dr. Oton Gavrančić. Odbor je začel takoj z delom.

Druga seja narodne skupščine je bila v torek pod predsedstvom starostnega predsednika profesorja Vekoslava Spinčića. Na dnevnem redu je bila

volitev verifikacijskega odbora.

Izvoljeni so bili naslednji poslanci: Milan Simonović, dr. Svetislav Popović, dr. Nikola Nikić, dr. Slavko Sečurov, Salih Baljić, dr. Milenko Marković, dr. Lavoslav Hanžek, Juraj Duboković, Ignat Štefanović, Vitimir Vidaković, Peter Ivanišević, Milan Mrovlje, Vekoslav Spindler, dr. Vladislav Stanišić, Mihajlo Jelić, dr. Bogdan Vidović, Stjepan Maksimović, Vojko Kurtović, Gjoka Jovanović, Peter Marković in Joca Vidić.

Po seji narodne skupščine se je sestala na svojo prvo sejo verifikacijski odbor. Na predlog poslanca dr. Svetislava Popovića je bil izvoljen za predsednika poslanec Milan Simonović iz Kruševca, bivši minister. Kot najmlajši član je bil izvoljen za tajnika poslanec dr. Vladimir Stanišić. Za poročevalca v plenumu narodne skupščine je bil izvoljen bivši minister dr. Nikola Nikić. Verifikacijski odbor je odločil, da traja

rok za predložitev pritožb proti izvolitvi posameznih narodnih poslancev

do dneva, ko se bo o volitvah v posameznih srezih razpravljalo v plenumu narodne skupščine. Verifikacijski odbor je tudi sklenil, takoj zahtevati predložitev volilnega gradiva, da bo mogel nemudno prirediti delo.

Popoldne se je odbor sestal k svoji drugi seji, na kateri je takoj pričel razpravljati o verifikaciji poslanskih mandatov. Ugotovljeno je bilo, da

proti izvolitvi 249 poslancev ni bila vložena nikaka pritožba, zaradi česar so bili njihovi mandati takoj verifikirani.

Nadalje je bilo ugotovljeno, da je proti izvolitvi nadaljnjih 57 poslancev vloženo 77 pritožb. O mandatih teh poslancev bo verifikacijski odbor razpravljal na svojih prihodnjih sejah.

Iz dravske banovine je bila vložena samo ena pritožba,

in sicer proti izvolitvi poslanca Alojzija Drmelja v krškem srezu. Pritožbo je vložil bivši kandidat v istem srezu g. Grebenc.

Zanimanje za otvoritev nove narodne skupščine, ki je prva, odkar se naša kraljevina imenuje Jugoslavija, je bilo v Beogradu in okolici veliko. Celo iz daljne okolice je prišlo mnogo ljudstva v prestolnico, da prisotstvuje prvi seji. Vsepovsod se med narodom opaža veliko zanimanje do narodnih zastopnikov, ki bodo mogli v skupščini neovirano po strankarstvu delovati za blagor naše Jugoslavije.

O vzrokih poloma cen živini

Ko gledamo sejska poročila, vidimo, da se na podeželskih sejmih, kjer se proda ogromna večina živine, cene vedno bolj približujejo ničli. Povprečne cene za vole so padle na 350 do 400 dinarje, dočim se gibljejo cene kravam med 1 in 2 Din. Edino ljubljanski trg ima boljše cene, kar pa ni nikako merilo za splošne živinske cene, ker prodajajo na ljubljanskem sejmu živino večinoma prekupci, ki so jo poceni pokupili na podeželskih sejmih in držijo cene spretno na večji višini. Klanje na domu je postalo po večjih vaseh splošna navada, kajti le tako še more kmet iztržiti za živino nekaj denarja.

Kako je pa prišlo pri nas do poloma živinskih cen? V drugih državah opazamo podoben pojav. Splošno nazadovanje svetovnih živinskih cen je povzročila kmetijska kriza: padec cene enega glavnega pridelka namreč vedno potegne za seboj tudi cene drugih pridelkov. Glavni vzrok za padec cen pri nas v Srednji Evropi je pa letošnja suša, ki jo naša živinoreja tem huje občuti, ker je bil kmet že zaradi suše v letu 1930. primoran porabljati letos prezgodaj zeleno krmljenje in se redka ruša ni mogla popraviti. Položaj živinoreje v letošnjem letu je prav enak onemu leta 1910., ko je dvoletna suša opustošila travnike in so morali živinorejci pobiti doma in prodati za vsako ceno oni del živine, ki ga ni bilo mogoče prevleči čez zimo.

Na pomlad leta 1911. pa so se cene zaradi pomanjkanja živine začele dvigati in sploh ni bilo mogoče dobiti klavne živine. Prišel se je uvcz zmrznjenega mesa, ki so ga pa porabniki odklanjali.

Prav tako kaže, da bodo prihodnjo pomlad, ko kmet ne bo imel živine, cene spet močno na-

rasle. Že letos poleti, ko so pričele živinske cene naglo padati, smo opozarjali, naj se zastavijo vse sile, da se prepreči zlom živinskih cen. Goveja živina namreč pri nas ni tak trgovinski predmet, katerega cena bi se poljubno nižala ali višala, temveč je govedo nujna potrebščina kmetije, ki daje vprego, mleko in gnoj, brez česar morata pasti množina in kakovost vseh pridelkov.

Ne gre pri zasilnih ukrepih glede določitve živinskih prodajnih cen, kakor bi kdo mislil, le za večji izkupiček od živine, temveč predvsem za ohranitev najnujnejše kmetijske obratne potrebščine. Višji izkupiček za eno govedo bi dal živinorejcu možnost, da dokupi za preostalo živino manjkajočo krmo. Zato so nekateri pravočasno predlagali uvedbo najnižje meje živinskih cen, da bi se zadržal polom cen, kakor smo ga žal doživeli. V nepoznanju kmetijskih potreb se je namreč začela gonja proti mesarjem z določanjem prodajnih cen mesa, kar je imelo za narodno gospodarstvo pri naši pičli rabi mesa le ta učinek, da so mesarji nakupne cene še bolj znižali in so se zaščitili porabniki in ne živinorejec.

Danes je število živine v naši banovini dejansko že tako padlo, da bo dogon na sejme kmalu popustil, kar bo vsekakor povzročilo dviganje cen in bi uvedba najnižje meje cenam bila sedaj morda že brez pomena. Kar so prištedili porabniki pri dosedanjih nizkih cenah, bodo kmalu dvojno potrošili na zvišanih cenah. Z uvozom zmrznjenega mesa ni računati, ker ga razvajeni porabniki dosledno odklanjajo kljub nizkim cenam. Naš živinorejec je ostal v najhujši krizi brez vsake zaščite. Kolikor si je pomagal sam s klanjem doma, je vsaj toliko zaleglo, da ni bil prisiljen zastoj dati živine mesarju. Ukrepi proti mesarjem so živinorejcem samo škodovali, porabniku mesa so pa le navidezno koristili.

Vzroka prekomernega padca naših živinskih cen, ki so nižje kakor v sosednih državah, sta dva: pomanjkanje krme in določitev najvišjih cen mesa. Da bo za bodoče mogoče preprečiti podobno zlom naše živinoreje, ki se le postopno spet opomore, kakor kažejo dosedanje izkušnje, bo potreba skrbeti za izboljšanje travništva in uvedbo detelje na naše kmetije.

Še eno vprašanje nam bo pojasnilo letošnje za živinorejo tako slabo leto. V hudih časih pred 20 leti se je namreč izkazalo, da so za naše razmere pač edino možne trdoživne pasme, ki se dajo potegniti žive do pomladi tudi s samo pšenično in koruzno slamo, kakor je to dokazano v odlični meri na pr. za murpoljsko pasmo. Takšna leta so pometla z vsemi poizkusi, da bi se uvedle v naše razmere zlahkne pasme. Najprej je treba zagotoviti tudi v naših, suši tako podvrženih krajih zadostne množine dobre krme, potem pa preurediti zanemarjene hleve. Takrat bo šele mogoče misliti na izboljšanje naše živinoreje. Dokler pa tega ne storimo, se bodo vedno in vedno povračala črna leta za našo živinorejo.

Dolžnosti in pravice pomožnega osebja po novem obrtnem zakonu

V zadnji številki smo podrobno razpravljali o medsebojnih odnošajih vajencev in delodajalcev, danes pa hočemo malo izpregovoriti o odnošajih med pomožnim osebjem in podjetniki. Za pomožno osebje se smatrajo po novem zakonu: učenci (vajenci), osebe, ki opravljajo pri obrtnih (podjetjih) podrejenе posle, pomočniki, rokodel-

ski, tvorniški delavci in vse druge osebe, ki se jim pri podjetjih poveri opravljanje trgovinskih, rokodelskih ali drugih tehničnih služb. Službena razmerja med službodavci in službojemniki se urejajo s službenimi pogodbami. Službojemniške organizacije lahko sklepajo s službodavcem kolektivne (skupne) pogodbe, da s to pogodbo urav-

Sofeščan:

Križ na robu gozda

Povest iz minilega stoletja.

«Takšno, kakršna si bila lansko leto. Tako ljubeznivo vdano, mehko, odkrito in neprisiljeno prijazno...»

«Vinko, ali nisem taka?» se je prisiljeno zažudila.

«Nisi, Minka. Niti od daleč ji nisi več podobna...»

«Oho! Dekle si je zakrilo lice. Očitano je jo genilo.»

«Minka! Pobožal ji je mehko desnico in rekel skoro sočutno: «Prišel sem, da se seznanim s tvojo bolečino. Ako me ljubiš, mi je ne prikrivaj.»

Vzdihnila je in molčala. Kaj naj mu reče, da ne bo sitnaril? Domislila si je in začela čez nekaj časa: «Vinko, saj poznaš očeta...»

«Oče, je osupnil. «Dozdaj mi tega še niso pokazali.»

«Letos so drugačni. Ne vem, kaj jih je izpremenilo.»

«Veš! ji je ovrigel. «Kaj bi ne vedla!»

Govoril je resnico, zato se mu ni upala ugovarjati. Očitno je bila v zadregi, kako bi nadaljevala.

«Oče so trdi in natančni, je naposled spravila iz grla. «Kakor kaže, se bova morala ločiti.»

«Zakaj?» Vinko ni mogel verjeti. «Kaj sem se jim zameril? Kdo me je očrnil?»

«Tega nočejo povedati. Pa jih tudi nisem vprašala.»

«Minka, že vem, kako bom napravil.» Fant se je zamislil in nadaljeval po kratkem molku: «Sam bom stopil prednje in zahteval pojasnila.»

«Vinko, tega ne smeš storiti. Preveč te bodo ošteli. Trdi so in jih je težko upogniti.»

«No, pa mi ti povej. Zakaj mi prikrivaš, kar moram izvedeti...»

«Hm, resnica ni vselej prijetna... Marsikaj je bolje, ako ne vemo...»

«Še bolj mučna pa je negotovost...»

Tako sta besedila in iskala koncev. Vinko je bil že nejevoljen, ker ni ničesar izvedel. Postal je zbadljiv in osoren. Minka je mirno potrpeala.

Naposled jo je prijel prav na kratko: «Ako mi ne poveš, bom pa sam uganil. Začela bova seveda od kraja...»

«Vinko, nikar me ne muči. Oh, koliko mora človek prestat! Vsaj ti mi prizanesi...»

«Povej, zakaj mi prikrivaš. Tajno ne bo ostalo...»

«Oče zahtevajo ločitev...»

«Zakaj? Mar so ti izbrali drugega ženina — kakega bogatega starca?»

Mladenka je šla globoko po sapo.

«Oho! Njeno molčanje je pričalo, da jo je pogodil. Rekel je očitajoče: «Zdaj vem, kdo je bil pod oknom...»

«Nič ne veš, se je ustrašila, da se je morda kje zagovorila.»

«Povej! je ponovno zahteval. «Prej se ne ganim s tega mesta...»

Primoral jo je, da je začela po ovinkih: «Oče so navezani na denar in na veliko posestvo. Starim ljudem je to že menda prirojeno...»

«Pa ti?» jo je vprašujoče prekičal.

«No, jaz... Otrok se mora utoniti...»

«Minka! Mladenču je trepetala beseda. Izreči ni mogel drugega kakor: «Glej, da se ne boš kesala.»

«Pojdi, Vinko! ga je izkušala odpraviti. «Ura poteka...»

«Grem.» Sam ni vedel, odkod je dobil moč, da se je tako naglo odločil.

Ze se je odmaknila od okna, a Vinko jo je ujel za roko. «Počakaj!» jo je pritegnil k sebi.

«Nisva se še poslovila...»

«Zbogom!» je dahnila komaj slišno.

«A tako!» Spomnil se je pesmice, ki pravi:

Drugmu dala je desnico
tak prijazno in sladko,
men pa dala le levico,
a še to tako hladno...

Nato jo je vprašal: «Minka, ali je to tvoja zadnja beseda?»

Izvila se mu je s silo in rekla: «Drugi so tako sklenili...»

«Minka! Zalosten je bil in jezen. «Poslušaj!» se je glasila njegova poslovitev. «Krivdo si zvrnila na druge, a sama boš morala trpeti...»

navajo medsebojna službena razmerja, pravice in dolžnosti. Prislilne organizacije službodavcev in službojemnikov ne smejo sklepati takih kolektivnih pogodb. Kolektivna pogodba velja za vse zaposleno pomožno osebje, za katero je sklenjena.

Če iz službene pogodbe ne izhaja kaj drugega, je službojemnik dolžan izvršiti službo osebno, službodavec pa ne more svoje pravice po zahtevi dela prenašati na drugega. Pomožno osebje je dolžno vršiti svoje posle vestno in redno. Če ni drugače dogovorjeno, pomožno osebje ni dolžno opravljati hišnih opravil.

Če plača (zaslužek) ni določena v pogodbi in tudi ni pogojena brezplačnost, se smatra, da je pogojena primerna plača. V tem primeru se uporablja običajna plača kakor v drugih podjetjih v dotičnem kraju. Če ni drugače sklenjeno ali pri službah dolične vrste v navadi, se mora dati plača po opravljeni službi. Če je tekoča plača v denarju odmerjena po mesecu ali po krajših rokih, se izplačuje najkeseje poslednjega dne vsakega meseca ali ob koncu poedinega posla. Plača, odmerjena po daljših rokih, se izplačuje najkeseje ob koncu vsakega koledarskega meseca. Plača, odmerjena po času (uri), po kosu ali po poedinih storitvah, se daje za že opravljene storitve ob koncu vsakega tedna. Če pa gre za službe višje vrste, ob koncu vsakega koledarskega meseca. Vsekakor dospe že doslužena plača, čim se službeno razmerje neha.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje sme predpisati v sporazumu z ministrom za trgovino in industrijo za izvestne stroke, da se zaslužek ne izplačuje ob sobotah, temveč kak drug dan v tednu. Službojemnik, plačan po kosu ali po poedinih storitvah, sme pred dospelostjo plače zahtevati predjem v razmerju izvršene službe s svojimi izdatki.

Službodavci so dolžni izplačevati plače v dinarski vrednosti. Ne smejo dajati svojemu pomožnemu osebju blaga na up. Prav tako ne smejo zavezovati, osebja, naj kupuje svoja živila, kakor mu jih oni priporočajo, niti naj se pogode obvezno o uporabi plače za druge namene. Službodavci smejo dajati pomožnemu osebju z njegovo predhodno privolitvijo na račun plače živila in redno hrano po lastni ceni, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, blago za delo in zemljo za uporabo pa po povprečni vrednosti, kakor jih to same stane. Ne smejo pa dajati svojemu pomožnemu osebju na račun plače alkoholnih pijač niti drugega blaga razen navedenih predmetov. Da-

javte stanovanj, kurjave, razsvetljave in hrane za plačo (zaslužek) sme minister za socialno politiko in narodno zdravje po zaslišanju zbornic in delavskih zbornic prepovedati določenim vrstam podjetij ali za izvestne kraje in pokrajine. Plače se ne smejo izplačevati v gostilnah, kavarnah, kantinah itd., kjer se točijo alkoholne pijače. Vse te naredbe veljajo tudi za osebje, ki za imetnika obrti zunaj lokala ali delavnice izdeluje ali razpečava izdelano blago ali polizdelke, če se take osebe ne bavijo z razpečavanjem blaga kot samostojni imetniki obrti. Te odredbe veljajo, kolikor se nanašajo na službodavca, tudi za njegove rodbinske člane, pomočnike, pooblaščenca, poslovodje, nadzorstvene osebe itd., kakor tudi za imetnike drugih obrti, pri katerih sodelujejo omenjene osebe v poslu posredno ali neposredno. **Terjatve za blago, ki se je dalo zoper te odredbe na up, ne more službodavec ali oseba, njemu enaka, niti iztožiti niti na katerikoli način od pomožnega osebja terjati.**

Službojemnik obdrži pravico do plače, če je po najmanj štirinajst dnevnem službovanju zadržan opravljati službo zbog bolezni ali nezgode za razmerno kratek čas, to je največ en teden, in če tega ni zakrivil namerno, niti s hudo nemarnostjo. Isto velja, če je zadržan opravljati službo brez svoje krivde iz drugih tehtnih vzrokov, ki zadevajo njegovo osebo. Pač pa je službojemnik dolžan brez odlašanja javiti službodavcu

Rumeni zobje kadilcev Po dolgem iskanju sem vendar enkrat našel pravo sredstvo za svoje zobe. Ze po trikratni uporabi sem dobil bleščečo bele zobe, vzlic temu, da so bili od kajenja rujavi in nelepi. Odslej ne bom uporabljal ničesar drugega, kakor "Chlorodont". P. Tomazič, M.... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8.- in Din. 13.-, ter zavračajte vsak nadomestek.

svoj zadržek in mu na njegovo zahtevo predložiti izpričevalo okrožnega urada za zavarovanje delavcev ali uradnega zdravnika o vzrokih in trajanju njegove delovne nesposobnosti. Če je bil službojemnik zadržan opraviti službo po službodavčevih okoliščinah, mu gre plača. Službojemnik pa je dolžan dopustiti, da se mu vračuna ono, kar je prihranil, ker ni opravljal službe, ali kar je pridobil z drugo zaposlitvijo ali kar je namerno opustil pridobiti, to je, da se ni brigal za drug zaslužek.

Če je službojemnik zadržan vršiti svojo službo zaradi opravljanja vojaške vežbe, ne prestane njegovo službeno razmerje in mu ostane pravica do njegovih denarnih prejemkov za čas štirih tednov, ako je njegovo službeno razmerje nepretrgano trajalo leto dni in ako za ta čas ne prejema od države ustrezne odškodnine. Ta pravica mu pa ne gre, če je pozvan vršiti svojo vojaško službo v stalnem kadru. O dolžnostih in pravicah pomožnega osebja bomo pisali še v prihodnji številki.

Važne izpremembe zakona o javnih cestah in prometni varnosti

K zakonu o državnih cestah in o zaščiti javnih cest in prometne varnosti iz leta 1929. je izšel dopolnilni zakon, ki vsebuje nove določbe o gradbi naprav ob cestah in o prometu z navadnimi in motornimi vozili. Pod javne ceste spadajo vse državne, banovinske in občinske ceste. Novi zakon določa, da se poleg javnih cest ne smejo postavljati ograje bliže kakor en meter od cestnega roba, dočim je bilo to prej določeno samo za zasajanje gozdov. Zidanje krčem je bilo po prejšnjem zakonu omejeno na deset metrov od cestnega roba. Po novem se določa le razdalja štirih metrov.

Kar se tiče razsvetljave vozov, določa novi zakon: Kadar vozijo vozovi ponoči, morajo biti razsvetljeni. Svetilke morajo biti pričvrščene na levi strani voza. Vsak voz mora imei zadaj re-

flektorsko steklo. Oblika in prostor pričvrstitve se bosta še predpisala. Soferji se morajo na križpotih ravnati po mednarodnem signalu za križpotja.

Važen je odstavek, ki prepoveduje imeti bliže kakor pet metrov od cestnega roba gnojlišča ali gnojne jame. Prav tako se ne sme odvažati gnoj preko cestnega zemljišča ali cestnega jarka na gnojlišča onstran ceste. Prepovedano je puščati na cesto otroke, živino, perutnino, posebno pa svinje. Lastniki gostiln in trgovin ob cestah, pred katerimi stojijo vozovi in živina, morajo na lastne stroške čistiti cesto in cestno zemljišče tam, kjer se ustavljajo vozovi.

Lastniki obstoječih jarkov in nepristopnih potov večjega pomena morajo v roku dveh let na

«Da boš le ti srečen in zadovoljen», mu je vrnila hladno.

«Zbogom!» Kakor brez moči je izpustil njeno roko. «Ampak gorje onemu, kdor je to provzročil...»

S težkimi koraki je šel od hiše. Minka je po tihem zaprla okno.

Vinko je prispel iz vasi na stezo, kjer je glasno zavriskal. Ne od veselja, marveč od jeze. Prav nad njim se je zabiskalo in zagrmelo.

Ubral jo je domov pred nevihto, ki ga je čakala pol noči, da je izvedel bridko resnico. Minke nima več, nekdo mu jo je vzel. Ni mu ga sicer hotela izdati, toda najti ga mora in se maščevati. Naj bo, kdor hoče, nikomur ne bo prizanesel. Sklenil je ostati miren in skriti bolečino.

Zaril se je na kozolec v dišeče seno in izkušal pozabiti vse, kar ga je doletelo. Pa ni mogel; srce mu je bilo razburkano kakor morje po silnem viharju. Dramili so ga prizori, katere mu je slikala domišljija. Pred očmi so se mu vrstili: Minka, neznanec pod njenim oknom in osorni Lesjak, vsi trije so ga motili, da ni mogel zaspati.

Blisk in grom sta oznanjala čedalje glasneje, da se bliža nevihta. V oblakih nad vasjo je začelo godrnjati, kakor bi bil mešal orehe. Na streho so padle prve debele kaplje.

V vaškem zvoniku je udarilo polnoči, nato pa se je oglasil zvon kot resen klic, da se bliža huda ura. Tedaj se je ognjevitno zabiskalo in počilo, da se je stresel kozolec. Treščiti je moralo nekam v bližino.

Vinko je planil pokoncu. Ali ni čul med gromom neke glasove? Nekdo je zaklical: «Pomagajte!»

Zdrknil je navzdol po senu in pogledal s kozolca skozi brano. Odtam se je videlo po vsej vasi od prve do zadnje hiše. Vse v njem je trepetalo ob misli, da bo začelo nekje goret. Oziral se je skrbno na vse strani, kje se bo posvetilo.

Za silnim gromom se je vtilo kakor iz škafa. Vinko se je postopno umiril, ker se ogenj ni bil nikjer pojavil. Mučile pa so ga nove skrbi, odkod je bil bolesten krik iz temine. Ali je bežal nekdo pred nevihto? Ali je koga oplazila strela? Nekaj se je moralo zgoditi. Nihče ni zaklical brez potrebe.

Nekaj ga je gnalo s kozolca na opazovanje. Ni ga bilo strah, a se je upiral, ker ni vedel, odkod je odjeknilo klicanje. Kam naj gre zdaj med nalivom? Rad bi šel, če bi le vedel, ali more pomagati.

Presenetile so ga nagle stopinje. Nekdo je pritekel pod kozolec. «Vinko!» Smolinov. Polde ga je poklical.

Brž se mu je oglasil in ga pozval, naj pride na kozolec. Nič ga ne bo vprašal, da se mu ne bo pozneje rogal. Noče, da bi ga smatrali za bojzljivca.

«Vinko, ali si slišal?» Polde je planil na lestvo in, kakor bi trenil, je bil na kozolecu.

«Slišal, toda ne vem, kaj pomeni.» Vinko ni hotel tajiti. «Nekdo je klical... Bilo je nekje v

bližini, pa ne vem, na kateri strani. Krik se je pomešal med grom in zvonjenje...»

Polde se ni upal ziniti besede prej, dokler ni sedel prav blizu njega. Pogumen je bil podnevi, kadar je stražil mladino. Nocoj pa je šlo za resnico, zato je bil krotek ko jagnje.

«Biti je moralo ob gozdu...» je rekel, ko si je obrisal roso čelo.

«Ob križu meniš?» je izpopolnil Vinko. «Radoveden sem, kaj se je prigodilo...»

«Nekdo se je zadril na vse grlo, kakor bi ga bil zgrabil za goltanec. Po glasu ga nisem mogel spoznati, ker se klicanje ni več ponovilo.»

«Polde, pojdiva pogledat.» Vinko je vstal ter se pričel oblačiti.

«Ali bi šel?» je osupnil. «Ne bodi neumen! Jaz ne grem nikamor.»

«Zajec! Ali se bojiš za rovnico ali za pisiker?»

«Vinko!» Polde je bil užaljen. «Duhovi niso za šalo. Kam boš hodil v tej temi in mokroti.»

«Saj res.» Vinko je odnehal, čeprav se ni bal ničesar. Strahov se je bil že davno otresel. Vdal se je zato, ker je bila tema in je še vedno dežilo. Sosedov pa ni hotel buditi iz mirnega spanja.

Tako sta ostala na kozolecu. Polde se je zaril v seno in se ni upal domov do ranega jutra.

Križ ob gozdu.

Naše dobro kmetsko ljudstvo je bilo v bližnji preteklosti navezано na kraje, kjer je prejemale posebne milosti in dobrote. Skoro vsaka vas ima še danes svoje znamenje in svojega priprošnjika.

lastne stroške zgraditi stalne mostove in prehode po navodilih pristojnih cestnih uprav. Pristopna pota večjega pomena morajo lastniki v istem roku zgraditi tako, kakor je zgrajen kolosek glavne pota.

Glede motornih vozil določa novi zakon, da se smejo uporabljati samo motorna vozila in prikolice s polnjenimi elastičnimi gumami, vendar pa se dovoljuje uporaba samo elastičnih gum do konca leta 1934.

Za manjše in slabše grajene ceste je prav važna določba novega zakona, ki se glasi: Na predlog tehničnega oddelka lahko banska uprava

prepove promet z motornimi vozili po ožjih in zelo prometnih cestah, če so neprimerne za motorna vozila.

V primeru, da kdo poškoduje cesto ali cestne naprave in ni mogoče krivca izslediti ali od njega izterjati odškodnine, poravnajo škodo lastniki cest ali one občine, na katerih ozemlju se je poškodba zgodila. Cestar je soodgovoren za take poškodbe.

Odredbe novega zakona so prav potrebne in bodo pri nas v Sloveniji mnogo koristile povzdigi tujkega prometa, ker bodo dvignile naše vasi in jih vzporedile z vasi drugih naprednih držav.

Pogled na kraj katastrofe je naravnost strahoten. Trupla leže razmesarjena vse vprek. Iz Celja in bližnje okolice prihajajo avtomobilisti, kolesarji in drugi, vse hiti na kraj nesreče. Opoldne je prispela tudi sodna komisija, ki je ugotovila dejanski stan.

Prebivalstvo vse doline je spričo številnih železniških nesreč na prelazih železnice čez ceste že večkrat prosilo železniško upravo, naj napravi vsaj na tako prometni glavni cesti zapornice. Upamo, da bo ta strahovita nesreča imela dovolj moči, da uresniči že več kot štiridesetletne želje Savinjske doline.

Strahovita katastrofa celjskega avtobusa

Pri Levcu je zavozil osebni vlak v avtobus — Osem potnikov je bilo takoj mrtvih, a trije so umrli med prevozom

Gosta megla je ležala v sredo dopoldne nad Savinjsko dolino. Po lepi državni cesti je vozil proti vasi Levcu nabito poln celjski mestni avtobus. Ljudje so se razgovarjali o hmelju, živini in vremenu. Nihče pa ni videl potnice, ki se je režala na strehi njihovim pogovorom in skrbem. Ta potnica je bila smrt, ki je nenadno zamahnila s svojo koso po potnikih...

Tik pred zaključitvijo lista smo dobili iz Celja tole poročilo: Ob 10.40 se je na križišču glavne državne ceste in savinjske železnice 3 km daleč od Celja pripetila strašna nesreča. Iz Celja vozeči dopoldanski celjski mestni avtobus je vozil poln potnikov proti Vranskemu. Ob 10.40 je privozil v tako gosto meglo, da šofer ni videl niti koraka pred seboj, na omenjeno križišče, ki nima zapornic in na katerem se je pripetilo že več hudih nesreč. Istočasno je privozil savinjski dopoldanski osebni vlak, ki prihaja tik pred 11. v Celje.

Trčenje je bilo strašno. Vlak je močan avtobus znamke Mercedes Benz popolnoma razbil. Treščil je vanj v leva vrata in odtrgal ves zadnji del s sedeži in potniki vred.

En potnik je ostal mrtev v avtobusu, krčevito se držeč šoferjevega sedeža. Del avtobusa in dva mrtveca sta obvisela na bližnjem dvojnem brzojavnem drogu. En mrtvec je ležal nekaj korakov naprej, nekaj potnikov pa je pri strahovitem trčenju vrglo več metrov daleč na niže ležeči travnik. V avtomobilu samem je ostal nevarno ranjeni šofer Bučar, a neko žensko truplo so našli tik avtobusa mrtvo na tleh. Na travniku ležita

skupaj mrtva neki moški in neka ženska, nekoliko naprej še neka ženska. Na kraju nesreče so ostali mrtvi štirje moški in štiri ženske.

Takoj je bila poklicana na pomoč celjska reševalna postaja, ki je odposlala reševalni avtobus in prepeljala sedem nevarno ranjenih potnikov v celjsko bolnico, in sicer: šoferja Franca Bučarja, posestnika Antona Oblaka iz Vrbij pri Zalcu, Andreja Sepca iz Dolge pušče na Hrvatskem, stanujočega v Vrbjah, Heleno Fondovo (priimek je najbrže netočen) iz Št. Ruperta, občina Braslovče. Vsi štirje so bili nevarno ranjeni ter so bili po prevozu v bolnico nezavestni. Laže sta bila poškodovana polir Ivan G ü n t e r, zaposlen pri gradnji državne umobolnice v Novem Celju pri Zalcu, in mesar Anton Turk iz Št. Petra v Savinjski dolini. Že med prevozom v bolnico sta umrli dve ženski, čijih imen še niso ugotovili, in pa neki moški, za katerega domnevajo, da je posestnik Anton Dobnik iz Čepelj pri Vranskem. Pri njem so namreč našli knjižico, glasečo se na to ime, in pa 10.000 Din gotovine.

Kolikor se je na mestu nesreče moglo ugotoviti, sta obležali na licu mesta mrtva posestnica Frančiška Pristovškova starejša iz Drešinje vasi pri Celju in posestnica Ana Kranjčeva, stara okrog 60 let iz Zalca. Ali so imena vseh navedenih mrtvecev točna, se v času, ko pišemo to poročilo, še ni dalo ugotoviti. Med ranjenci sta dva smrtno poškodovana, in sicer tajnik Celjske kmetijske posojilnice g. Ivan Kranje, znani narodnjak in turist, in neka učiteljica iz Petrovč.

Poleg cerkvic na gričih najdemo taka znamenja ob potih kakor žive priče izrednih dogodkov.

Tak znamenit prostor si je izbralo Zatišje nedaleč pod hribom: križ na robu gozda. Tjakaj so se zatekali vaščani ob raznih potrebah. Pri križu ni nikdar manjkalo evetja in drugega lepoticja. Visok porezan hrastov steber, na katerem je viselo razpelo, je bil pokrit s podobnicami v zahvalo za uslišane prošnje. Preperelo streho je ovijal gost bršljan in ščitil podobo Križanega pred vremenskimi nezgodami.

Kakor je bil vaščanom križ na robu podnevi drag, tako jim je vzbujal ponoči strah in grozo. O tem je govoril vsakdo, kdor je šel mimo ob polnočni uri. Ta je slišal čudno ječanje, drugi silen vrišč in bobnenje, tretji pa je srečal belo ženo.

Take in podobne govorice so se širile o križu. Zato ni nikogar preveč iznenadilo, ko je tisto jutro Smolinov Polde raztrobil novico, da je slišal krik iz temine. Njemu bi še ne bili toliko verjeli, ker jo je rad posmodil. Ko pa je potrdil novico Dragarjev Vinko, tedaj niso več dvomili. Ta dva sta bila edina, ki sta čula glasove v viharne noči.

Ob križu na robu so se zbirali vaščani v glasnem pomenkovanju. Prav tukaj se je moralo nekaj pripetiti. Tako je trdil Smolinov Polde, kateremu se je podnevi zopet vrnila prirojena zgovornost. Tudi Vinko je bil čedalje bolj prepričan, da je od tukaj odjeknilo klicanje,

Na poti ob robu ni bilo ničesar zaslediti. Zaman so se trudili najti kako stopinjo, ki bi se bila po dežju vendar morala poznati. Ograja na levi strani pota je bila nedotaknjena. In vendar bi bilo tukaj najlaže izdreti kol za pretep ali uboj. Nikjer drugod ni bilo pravnega orodja.

Tudi iskanje po gozdu jih ni privedlo do razkritja. Pohojena trava ob breznu ni ničesar pomenila, ker so okoličani metali v brezno razne odpadke, pa tudi mrtve živali. Kdo ve, komu je poginilo prase, pa ga je vrgel v globočino.

Prebivalstvo Zatišja se je oddahnilo v zavesti, da se ni nič posebnega zgodilo. Krik iz temine seveda še ni bil pojasnjen, prav kakor so nepojasneni glasovi, ki se oglašajo ob križu že več kakor pol stoletja.

Dragarjev Vinko pa je ostal zamišljen in se ni mogel razvedriti. Na uho mu je neprestano udarjal krik iz viharne noči... Kdo je izustil bolestni klic, na to si ni znal odgovoriti. Vaški stric je napovedoval nesrečo, a kdo bo verjel domišljivi vraževernega starca. Vse bolj verjetno je bilo, da se je tisto noč moralo pripetiti nekaj skrivnostnega. Podrobnosti pa so bile seveda zagrnjene v temino.

Svojega mnenja pa Vinko ni nikomur razodeval. Niti Smolinovemu Poldetu, čeprav sta se dobro razumela.

S kakšno vnemo bi se bil lotil težavnega posla, ako bi ga ne morila žalost zaradi spora s svojo nevesto. Vse njegove najboljše misli so ostale pri njej, utrujeno srce ni našlo potrebnega

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

KRMLJENJE SLABO REJENE ŽIVINE.

Letošnja suša je napravila naši živinoreji ogromno škodo, ne ravno s tem, da je vzela po mnogih krajih več kot polovico krme in so kmetovalci v tej stiski prisiljeni prodajati svojo živino za vsako ceno, ampak tudi s tem, da je pridelana krma bolj slaba, da ji manjkajo rudninske snovi, ki so zelo važne za dobro prehrano. Manjkata ji zlasti apno in fosforova kislina, ki sta glavni sestavini živalskih kosti. V sušnih letih se namreč rudninske snovi v zemlji težko raztope. Če jih rastline ne morejo iz zemlje sprejemati, jih tudi v krmi manjka. Posledica tega pa je, da dobivajo živali premalo teh snovi v sé in da se zaradi tega slabo prehranjujejo.

Živali zgube tek, postanejo lizave, začnejo hujšati, dobe težko hojo in dlaka jim postane mršava. Pri molznih in brejih kravah se to najprej in najbolj opazi. Z mlekom jim vsak dan odtegujemo apno in fosforovo kislino, in če ne morejo živali nadomeščati teh snovi s tečno krmo, je naravno, da morajo hujšati in jemati te snovi iz lastnega telesa. Še bolj trpijo ob pomanjkljivi krmi breje živali, posebno v drugi polovici brejosti, ko potrebujejo za tvorbo kosti svojega sadu več apna in fosforove kisline. Če ne dobe teh snovi v krmi, jih črpajo iz lastnih kosti. Na ta način se matrne kosti izsesajo, postanejo krhke in tako slabe, da se prizadete živali ne upajo ne leči, ne vstati, ne prestopati in hoditi. Če jim pravočasno ne pomagamo, se lahko

pokoja. In vendar se je moral okrepiti za veliko delo. S silo je razgnal otožnost, ki je ovirala njegove načrte. Zarotil se je, da bo odnehal šele tedaj, kadar zasači tistega, ki mu je prevzel dekle. Druga naloga pa je obsezala sklepe, da bo pojasnil skrivnostni krik iz temine.

Najprej je bilo treba dognati, ali mu je Minka sploh povedala resnico. Krivdo nezvestobe je sicer naprtila očetu, lahko pa je tudi ravnala po svojem nagibu. Lesjak se mu je videl preokoren, da bi ga zanimale srčne zadeve njegovega otroka. Mati Lesjakovka je mehka in ljubezniva duša; tukaj se mu ni treba bati najmanjšega odpora.

Mladeniča je gnalo na Celino. Pri belem dnevu se je namenil stopiti pred Lesjaka in spoznati njegovo voljo. Ako bo prijazen, se mu bo ponudil, sicer pa poreče: «Zbogom!»

Lesjak in hči sta sedela pred hišo. Bila je nedelja, drugi so odšli v cerkev k popoldanski opravilu. Čim je zagledal prišleca, je pošepnil hčeri, naj izgine. Sam pa se je s hrbtom oblastno naslonil na zid in raztegnil noge daleč od sebe.

Minka je zbežala v vežo in odšla skozi druga vrata k sosedu. Vinka je pogrelo. Videl je, kaj se je zgodilo. Ranjen je bil njegov ponos, ki ni bil vajen takega udara. Nekaj mu je očitalo, da se ponižuje. Ali naj se vrne? Čemu se ji prav za prav usiljuje. Odšla mu je pred nosom; dovolj glasno mu je povedala, da ga ne mara. Z očetom sta se domenila.

«Dalje prihodnjik»

zgodí, da nam obležijo ali pa tudi, da se zlomijo krhke kosti (kostolomnica), tako da moramo take živali v sili zaklati, če nam prej ne omagajo in poginejo. Najbolj nevarna je taka bolezen pred porodom, če nam žival obleži in ne more poroditi.

Da se obvarujemo pred takimi primeri, je treba v sušnih letih vse krmiljenje prav usmeriti. Kakor hitro opazimo, da nam začnejo živali ob slabi krmi pešati in da dobivajo bolj težko in okorno hojo, je treba pomagati s pokladanjem bolj tečne krme, ki ima zadosti apna in fosforove kisline v sebi. Poleg slame in slabega sena je pokladati deteljo, otrobe in druga močna krmila, kakor so oves in ječmen ali lanene tropine. Tudi moramo skrbeti, da dobijo take živali vsak dan nekoliko soli. Če bi manjkalo močnih krmil, jim moremo pomagati s klajnim apnom, ki vsebuje apno in fosforovo kislino. Odrasli govedi ga dajemo po pol do ene žlice na dan. Na vsak način je skrbeti, da nam živali ob slabi krmi, kakršno imamo v sušnih letih, ne hirajo in ne propadejo za nevarno «kostolomnico».

POCENITEV KMETIJSKEGA OBRATA.

Naše kmetije so sestavljene in urejene kakor so narekivale naše krajevne razmere in potrebe. Na našem posestvu se pečamo z različnimi gospodarskimi panogami in na način, kakor nam je po dosedanjih izkušnjah in z ozirom na tržne razmere najbolj kazalo. V sedanji krizi je pa prav, da razmišljamo o tem, če bi se dalo naše dosedanje kmetijstvo v čem izpopolniti, da bi bilo z njim več uspeha in da bi se znižali stroški. Seveda je težko ustreči na obe strani, ker je vsako ojačenje ene ali druge panoge v zvezi z novimi stroški.

Pri takem presojanju nastalega položaja je važno, da delamo razliko med našim maloposestvom in med velikimi obrati drugih krajev. Rado se namreč zgodi, da mečejo posamezniki vse v en koš in da skušajo tuje prilike prenašati na naše razmere. To pa ni prav. V tem pogledu ima vsaka pokrajina svoje posebnosti in tudi velike kmetije jih imajo, ki se ne dajo priličiti našim maloposestvom.

Pri takem presojanju je vprašanje važno, ali bodi kmetija urejena za ekstenzivno ali intenzivno obratovanje, namreč, ali naj se kmetuje z malimi stroški (t. j. ekstenzivno) ali pa s pomočjo izdatnejših stroškov in ojačenega dela (intenzivno). Pravilna rešitev tega vprašanja je po-

sebno važna za vse tiste večje posestnike, ki morajo delati z najetimi močmi. Za malega posestnika, kakršnih imamo pri nas največ, je pa ta rešitev že dana. Malim posestnikom je treba vobče intenzivnega gospodarstva. Zemljo je treba prisiliti do večje rodovitosti, prav tako pa tudi posamezne panoge do večjega donosa. Prizadevati si morajo posestniki na vse načine, da jim mala kmetija več nese. Dobro pri tem je to, da obdelujejo svojo kmetijo z lastnimi silami in da si pri tem lahko prihranijo. Za ojačeno gospodarstvo potrebni stroški se pa morajo najti.

Pa tudi glede obdelovanja poljedelskih in drugih kultur ni izpreminjati dosedanjega stališča, če nam ustrezajo, in iskati cenejšega izhoda s pomočjo sadežev, ki so dvomljive vrednosti in neprikladni za naše razmere, kakor na pr. uvajanje zelenega gnojenja namesto umetnih gnojil, opuščanje korenskih rastlin zaradi obilnega dela, ki ga zahtevajo, uvajanje pašništev, ker je ceneje itd. Za zeleno gnojenje in praho imamo premalo prostora. Opuščati korenskih rastlin tudi ne moremo, ker jih potrebujemo za prašiče in za drugo rejo, za jed itd. Za pašništvo nam manjka zemlje in drugih pogojev. Žito, ki ga pri nas pridelujemo, je pa dosti ekstenzivna kultura, ki se ne da več dosti krčiti. Sicer ima pa žito po naših strniščnih krajih tako velike prednosti, da ga moramo v sedanjem obsegu še nadalje gojiti. Ono nam daje v zrnju in slami važna krmila in nam razen tega omogoči po dva pridelka na leto, kar je v takih razmerah in na malem posestvu odločilne važnosti. Veliko je vredno pa tudi to, ker nam povsod uspeva in daje še najbolj zanesljive letine.

Vse to so okolnosti, ki jih moramo v polnem obsegu upoštevati, če hočemo govoriti o pocenitvi kmetijskega obrata na naših kmetijah. Kar se da na naših kmetijah za pocenitev obrata doseči, bi bilo to, da nadomeščamo ročno delo po možnosti z vprežnim in strojnim delom in da se skušamo okoristiti s potrebno štedljivostjo in s pomočjo združnih gospodarskih organizacij.

Sejmi

- 14. decembra: Mengeš, Jurklošter, Mišji dol-Gradišče, Gornji Logatec, Studenice.
- 15. decembra: Ljutomer, Žerovnica, Slovenska Bistrica.
- 16. decembra: Videm, Velika Loka.
- 18. decembra: Žalec, Škocijan, srez krški.
- 19. decembra: Brežice, Teharje.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Cene za kilogram žive teže v Ljubljani so bile: voli I. vrste 5 do 5-50 Din, II. vrste 4 do 5 Din, III. vrste 3 do 4 Din; telice I. vrste 5 Din, II. vrste 4 Din, III. vrste 3 Din; krave I. vrste 4 Din, II. vrste 3 Din, III. vrste 2 do 2-50 Din; teleta I. vrste 6 Din, II. vrste 5 Din; banatski špeharji 9 do 9-50 Din, domači špeharji 5 do 6 Din.

JAJCA. Cene se čvrsto drže in kaže, da bodo morda še poskočile. Po naših mestih se prodajajo na drobno po okrog 1-50 Din.

SADJE. Jabolka se ponujajo na drobno po 2 do 3-50 Din za kilogram. Prvovrstna odbrana jabolka so dosegla tudi že 5 Din. Suhe hruške in orehi so po 5 Din za liter.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:
1 dolar za okrog 56'10 Din;
v devizah:
100 nemških mark za 1331'50 do 1358'50 Din;
100 italijanskih lir za 283'96 do 289'96 Din;
1 dolar za 56'27 do 56'44 Din;
100 francoskih frankov za 221'27 do 221'93 Din;
100 češkoslovaških kron za 167'20 do 167'70 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 270 do 271 Din, investicijsko posojilo pa po 67 Din.

DOPISI

ČEMŠENIK. Iz našega Čemšenika se je do sedaj malo slišalo. Po 8. novembru pa se moramo tudi mi malo pokazati, da še živimo. Pri nas je poteklo volilno gibanje zelo burno. Kljub nasprotnim prizadevanjem smo spravili s pametno besedo precej ljudi na volišče. Na poseben uspeh nismo računali, ker so gotovi gospodje na odločilnih mestih javno ali tiho delali proti volitvam. Eden teh gospodov je na dan volitev iz cerkve grede trgal lepake naših kandidatov in jih metal na tla, za kar je sicer prejel plačilo. Ali naj nas ti gospodje še naprej komandirajo? Malo se nas je pokazalo pri volitvah, da hočemo in ljubimo Jugoslavijo, a delali bomo naprej za boljšo bodočnost. Upamo, da pri prihodnjih volitvah v narodno skupščino ne bo več mračnega duha v naši občini.

Gustav Strniša

Planinci

Zbolelo ga je srce. Nagnil se je nad starko in spoznal, da je mrtva. Naprtil si jo je na ramo in jo odnesel kvišku.

Ko jo je zagledala Marta, je zajokala kakor bolno dete. Črednik je ni mogel potolažiti.

Naslednji dan so nesli pastirji svojo staro tovarišico v dolino. Samo zaradi nje so ostali še prejšnji dan v planini, ki jo je ona tako ljubila.

«Mica, naša uboga, dobra Mica! Nikoli si nisem mislil, da bomo imeli tako žalostno pot v dolino in nesli tebe mrtvo domov!» je vzdihoval Šimen.

Starka je pa ležala med vresjem in planinkami. Njen obraz se je smehljal. Kakor živa je bila med svojim cvetjem.

Ko so jo dvignili, je zaburil močan veter. Zašuštele so drobne bilke, v skalah je skrivnostno zašumelo. Oglasili so se stari gorski duhovi in se poslovili od starke, ki je kakor mogočna vedežvalka počivala med cvetjem. Njena glava je bila okvirjena od sivih, skoro popolnoma belih las, ki jih je poljubljalo sonce, da so blesteli kakor sij okoli glave svetnice.

Ubrano so zapeli zvonovi, ko so prinesli nosači mrtvo starko. Ni jih spremljalo vriskanje kakor vsa leta. Smrt je korakala z njimi, tiha in veličastna planinska smrt.

VI.

Jaka je razgrajal na ulici. Bil je pijan, razcapan in umazan. Pograbil ga je stražnik in odvedel s seboj. Odgnali so ga v domačo občino.

Menda se je najbolj prestrašil stari Mazelj, ko je čul, da se je Jaka vrnil v domačo vas. Takoj je zvedel, da ga je pripeljal zeleni voz vsega zanemarjenega in ušivega.

Če bi starec mogel kaj ukreniti, bi nepridiprava spravil iz občine. Vedel pa je, da ga ne bo mogel spraviti odtod, kjer je njegova domovinska občina. Pazil je le, da se ni z njim srečal. Ostajal je bolj doma in se skrbno zaklepal v hišo.

Če je menil, da bo imel pred nečakom mir, se je pošteno motil. Vse svoje veliko posestvo je dal v najem in samoval ter se bal, kdaj pride Jaka, katerega je starec kar sovražil, odkar je slišal, kaj je nameraval storiti na planini. Starec je imel pred Jako nekak strah, čeprav ni bil boječ človek. Mislil si je pač, da je človek takega kova vsega zmožen.

Jaka je često oprezal okoli Mazljeve hiše, pa ni mogel blizu. Bil je že tri tedne v domači občini in pomagal nekoliko ljudem pri delu, toda samo toliko, da ni stradal. Ni pa pozabil starega Mazlja.

«Enkrat ga bom že dobil pred hišo, saj se ni zabubil vanjo!» si je dejal in ga res neki večer videl, ko je starec prišel baš iz hleva, kjer je krmil svoje zajce. Starec je hotel v hišo, pa mu je Jaka prestregel pot:

«Dober večer, dragi stric! Sem mislil, da vas ni več med živimi. Tako se trudim, da bi vas našel, pa je prav tako, kakor bi se vdrl v zemljo!» je hitel nepovabljenec.

«Zate sem se že vdrl v zemljo! Ne poznam te!»

«Bodite no, bodite! Pametno se pogovoriva!» je hitel Jaka in hotel vstopiti pred starcem v hišo.

«Poberi se odtod, sicer bom rabil silo!» je zakričal Mazelj in ga sovražno pogledal.

«Pustiva to, striček! Rajši posezite v denarnico, pa mi dajte nekaj denarja! Vidite, slabe čase preživljam. Pri meni je prava suša: egiptovska. Pri vas pa vem, da je vedno dovolj denarja. Če imam jaz premalo, vi pa preveč, je vendar pravilno, da malo zmešava in vzameva vsak nekaj kakor prava sorodnika.»

«Pusti svoje neumno modrovanje in poberi se!» je zahripal starec.

Jaka je že zaprl vežna vrata in stopil za njim v hišo.

Mazelj se je sesedel na stol in srdito udaril s pestjo po mizi:

«Če ne bom imel pred teboj miru, te spravim v prisilno delavnico, pa če sam plačujem zate!»

Nečak se je hudobno zarežal:

«To bi bilo pač nepotrebno, stric! Denar bi bil skozi okno vržen. Jaz bom pač ostal stari Jaka! Pametneje storite, če mi metuljčke, ki bi jih morali plačevati v prisilni delavnici, kar naštejete na roko. He, he, he! To bo že precej zneslo!»

Jamnikova poslanico. Nato so se pa vršile razne deklamacije. Slavnostni govor je imel g. župan, potem je pa starosta br. Pirnat pozdravil vse prisotne. Ob zaključku so vsi prisotni zaklicali pokojnemu kralju Petru kot osvoboditelju trikratni «slava». Popoldne smo imeli drugo slavje, ki se je vršilo v prostorih br. Picka v Ortneku, kamor je prihitelo tudi naše matično društvo iz Sodražice s svojim praporom pod vodstvom staroste br. Oberstarja in s pevskim zborom. Starosta br. Pirnat je pozdravil vse prisotne, nato je pa brat Oberstar imel slavnostni govor o 1. decembru in tudi zaprisegel 29 članov in 6 sester. Zatem so pevi zapeli več pesmi.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljeva zahvala.** Pisarna Nj. Vel. kralja objavlja: Nj. Vel. kralj je prejel na praznik uedinjenja mnoge čestitke iz države in iz inozemstva z izrazi rodoljubne vdanosti in narodne ljubezni do Nj. Vel. kralja in kraljevskega doma. Po najvišjem nalogu si šteje pisarna Nj. Vel. kralja v čast, da se po tem potu zahvali posameznikom in ustanovam za poslano čestitke.

* **Zadnja pot nadškofa dr. Sedeja.** Dne 3. t. m. dopoldne so pokopali pokojnega goriškega nadškofa dr. Franca Sedeja. Iz nadškofijske kapele, v kateri je bilo truplo velikega pokojnika štiri dni na mrtvaškem odru in kjer se je spominu na pokojnika poklonilo na tisoče ljudstva z vse dežele, je pokojnika šest duhovnikov odneslo v goriško stolnico. V sprevodu je bilo sedem škofov, med njimi tržaški škof Fogar, videmski nadškof Nogar in puljski škof Pederzoli, in administrator goriške nadškofije Siroti. Sledil je ves goriški kapitelj z velikim številom duhovnikov iz vse pokrajine. Oblastva so bila tudi zastopana. V sprevodu so bili zastopniki fašističnih organizacij iz Gorice in z dežele. 200 fašistov je bilo v črnih srajkah. Šele za fašisti je smelo v sprevod tudi ostalo ljudstvo. Ljudje so poklekali po pločniku, ko so nesli krsto z zadnjim slovenskim škofom mimo njih. Ves sprevod je nadzorovalo na stotine policijskih agentov. V stolnici je izvršil videmski nadškof Nogara svečane pogrebne obrede ob pomoči vse goriške duhovščine. Nadškofa Sedeja so položili sredi cerkve na škofijski mrtvaški oder. Iz stolnice so krsto odpeljali s šestvprežnim vozom proti Sveti gori. Tam so truplo nadškofa položili v začasno samostansko grobnico. Po vsej Goriški vlada velika žalost. Dopoldne na dan pogreba so po vseh cerkvah v goriški pokrajini v znak žalosti za velikim pokojnikom zvonili eno uro z vsemi zvonovi.

* **Volilni odbor za senatne volitve v dravski banovini.** Na podlagi zakona o volitvah senatorjev je državni odbor za senatne volitve določil predsednike in člane volilnih odborov, ki bodo vodili senatne volitve 3. januarja 1932. Za dravsko banovino je za predsednika določen član sveta Ivan Škarja, za člane pa so imenovani predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani dr. Anton Rogina, sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Henrik Steska, ljubljanski župan doktor Dinko Puc in predsednik deželnega sodišča v Ljubljani Peter Keršič.

* **Koliko bo senatorjev.** Glavni državni odbor je imel sejo, na kateri je ugotovil na podlagi zakona o volitvah senatorjev število senatorjev, ki se imajo izvoliti v devetih banovinah in na področju uprave mesta Beograda z Zemunom in Pančevom. Dravska banovina bo volila štiri senatorje, ozemlje uprave mesta Beograda bo volilo enega, zetska banovina tri, vrbaska tri, dunavska osem, savska devet, vardarska pet, drinska pet, primorska tri in moravska pet, skupno 46. Enako število senatorjev lahko imenuje Nj. Vel. kralj z ukazom, tako da bo štel senat največ 92 članov.

* **Novi člani banovinskega sveta.** Z odlokom ministra za notranje posle od 27. novembra letos so postavljeni za člane banovinskega sveta: Ernest Krulej, župan, posestnik in obrtnik v Sev-

nici ob Savi, za srez brežiški; Fran Pikel, posestnik in gostilničar v Gotovljah, za srez celjski; Evgen Lovšin, ravnatelj v Ljubljani, za srez črnomaljski; Matija Goričar, župan, posestnik in gostilničar v Mozirju, za srez gornjegrajski; Ferdo Vode, gostilničar in posestnik v Kapli vasi, za srez kamniški; Josip Eppich, župnik in duhovni svetnik v Stari cerkvi pri Kočevju, za srez kočevski; Gvidon Birolla, industrijec, akademski slikar in posestnik v Zagorju, za srez litijski; Ivan Remžgar, posestnik in gostilničar v Zirovnici, za srez logaški; Franc Skuhala, posestnik in župan v Križevcih, za srez ljutomerski; dr. Franjo Lipold, mestni podnačelnik in odvetnik v Mariboru, za Maribor mesto; dr. Alojzij Bratkovič, župan in odvetnik v Slovenjgradu, za srez slovenjgraški; Rado Jereb, župan in notar v Konjicah, za srez konjiški; Franc Šolar, posestnik in gostilničar v Zlatoličju, za srez ptujski; Ivan Janžekovič ml., posestnik v Košakih, za srez Maribor levi breg; Vinko Gornjak, ekonom v Slovenski Bistrici, za srez Maribor desni breg; Ivan Bonač, tovarnar in industrijec v Ljubljani, za mesto Ljubljano; Martin Bajuk, posestnik in ekonom v Božakovem, za srez metliški; Josip Zupančič, župan in posestnik v Trebnjem, za srez novomeški. — Obenem so z istim odlokom razrešeni kot člani banovinskega sveta dravske banovine: Franc Lipej, posestnik in veletržec v Brežicah, za srez brežiški; Alojzij Mihelčič, posestnik in trgovec v Bregu pri Celju, za srez celjski; Josip Nemanič, posestnik v Zelebeju, za srez črnomaljski; Martin Steblovnik, posestnik v Šmartnem ob Paki, za srez gornjegrajski; Ivan Štrein, posestnik v Kapli vasi, za srez kamniški; Jakob Ramovš, župnik v Velikih Laščah, za srez kočevski; Hinko Lebinger, trgovec v Litiji, za srez litijski; Gabrijel Oblak, posestnik v Dolenjem Logatcu, za srez logaški; Jakob Rajh, posestnik in ljutomerski, za srez ljutomerski; dr. Alojzij Juvan, mestni načelnik in odvetnik v Mariboru, za Maribor mesto; Anton Čížek, posestnik v Žičah, za srez slovenjgraški; Anton Košir, posestnik v Žičah, za srez konjiški; Ivan Veršič, posestnik pri Sv. Marku na Dravskem polju, za srez ptujski; Ivan Šerbinek, posestnik v Vrčičah, za srez Maribor levi breg.

* **Novo ministrstvo za telesno vzgojo.** Dne 4. t. m. je vlada razglasila zakon, s katerim se izpremenijo dosedanja predpisi o vrhovni državni upravi. Med drugim določa točka 1. tega zakona, da se ustanovi novo ministrstvo za telesno vzgojo. Ureditev ministrstva za telesno vzgojo naroda bo predpisala posebna uredba, ki jo izda pristojni minister po odobritvi ministrskega sveta. Namen ministrstva za telesno vzgojo naroda je naveden v zakonu: skrb za telesno vzgojo naroda, nadziranje telesne vzgoje mladine v šolah v sporazumu z ministri, v katerih pristojnost spadajo te šole, odobravanje društev in drugih ustanov, ki imajo za svrhu telesno vzgojo naroda (sokolstvo, sportna društva, strelske družine, prostovoljna gasilna društva itd.), naposled nadzor nad takimi društvi in ustanovami in izvrševanje zakona o Sokolu kraljevine Jugoslavije z dne 5. decembra 1929.

* **Zakon o meščanskih šolah.** Nj. Vel. kralj je podpisal zakon, s katerim se uvajajo tri vrste meščanskih šol: obrtno-industrijske, trgovske in kmetijske. Pouk bo trajal štiri leta (doslej tri leta) in bo v prvih dveh razredih enoten za vse tri vrste, v tretjem in četrtem letu pa se bo vršil v soglasju z vsako vrsto posebej.

* **Novi državni cesti.** S posebnim zakonom v dopolnitvi zakona o državnih cestah sta uvrščeni med državne ceste naslednji cesti: Nakla—Tržič—Ljubelj—avstrijska meja in Škofljica—Turjak—Velike Lašče—Ribnica—Kočevje—Livold—Delnice.

* **Nova strokovna šola v Ljubljani.** Banska uprava dravske banovine ustanavlja strokovno šolo za glashila (izdelovanje gosli, citer, kitar), ki bi se otvorila na tehniški srednji šoli v Ljubljani še v tekočem zimskem tečaju. Šola bi imela značaj nižje strokovne šole. Učna doba bi trajala tri leta. Odhodno izpričevalo bi veljalo kot obrtno učno pismo. Za sprejem v šolo se zahteva, da je

učenec najmanj 14 let star, da je dovršil dva razreda srednje (meščanske) šole in da ima dober posluš (sprejemni izpit). Dečki, ki bi želeli vstopiti v šolo, ali njihovi starši (skrbniki) naj se osebno zglasijo pri direktorju tehniške srednje šole v Ljubljani najkasneje do 20. t. m.

* **Kmetijska predavanja po radiu.** Banska uprava poroča, da se je ustanovil v Ljubljani odbor za kmetijska radijska predavanja. Naloga odbora je, skrbeti za kmetijska predavanja po prvovrstnih strokovnjakih. Sedež odbora je: Ljubljana, Gosposka ulica št. 15. Ta odbor je sestavil spored kmetijskih radijskih predavanj za to zimsko sezono. Predavanja bodo imeli naši vodilni strokovnjaki in se bodo vršila v času od 6. t. m. do 31. marca 1932. V celem bo 32 predavanj iz najvažnejših kmetijskih panog. Predavanja bodo dvakrat na teden, in sicer ob nedeljah od 8. do pol 9. in ob četrtek od 18. do pol 19. Po vsakem nedeljskem predavanju bo deset minut trajajoče navodilo o delih, ki jih ima kmetovalec vršiti v prihodnjem tednu. Pozivajo se prav posebno kmetijske organizacije, kakor podružnice Kmetijske družbe, živinorejske zadruge, podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva, naj opozorijo svoje člane na ta predavanja in naj organizirajo poslušanje predavanj v krajih, kjer je radijski aparat na razpolago. Prvo predavanje je bilo v nedeljo 6. t. m. ob 8. zjutraj o dnevni vprašanji kmetijstva. Drugo predavanje bo danes v četrtek 10. t. m. ob 18. o snovi, kako pripravimo okusno svinjino in dobre klobase. Predavala bo Izabela Gosakova. V nedeljo 13. t. m. ob 8. zjutraj bo predaval inspektor inž. Zidanšek o razvoju živinoreje v Sloveniji po prevratu in v četrtek 17. t. m. ob 18. inž. Zidanšek o živinoreji.

* **Pozor na nove poštno pristojbine.** Opozarjamo naročnike, dopisnike in oglasnike, da so prišle 1. t. m. v veljavo nove poštnopisemske pristojbine. Dosedanja pristojbina za pisma navadne teže (do 20 gramov) po 1 Din velja samo še za krajevni promet, na primer iz Ljubljane v Ljubljano, v medkrajevnem prometu pa znaša pristojbina za pisma do 20 gramov teže 150 Din, od 20 do 50 gramov 2 Din in tako naprej. Dopisnice se morajo frankirati s 75 parami.

* **Kolkci.** 15. t. m. bodo vzeti iz prometa kolkci po 1, 2, 3, 5, 10 in 50 Din, ki so prišli v promet 1. februarja 1927., in po 100 Din, ki so prišli v promet 1. oktobra 1929. Zamenjava iz prometa vzetih kolkov (taksnih znamk) se bo vršila od 15. t. m. do 15. marca 1932.

* **V vsej Jugoslaviji je 13.930.918 prebivalcev.** Osrednji urad za statistiko ljudskega štetja od 1. aprila letos je dovršil svoje delo. Po poslednjih podatkih obsega kraljevina Jugoslavija 248.656 kvadratnih kilometrov. Število gospodinjstev znaša 2.724.239. Jugoslavija ima 6.894.561 moških in 7.036.357 ženskih, skupaj 13.930.918 prebivalcev. Dravska banovina sama obsega 15.936 kvadratnih kilometrov, ima 231.704 gospodinjstva (družine) in šteje 540.162 moških in 580.387 ženskih, skupaj 1.120.549 prebivalcev.

* **Število davčnih oproščencev v ljubljanski okolici.** Po novem davčnem zakonu so davka od 1. januarja letos oproščeni vsi oni davkoplačevalci, ki dokažejo pri davčni upravi, da so bili ali so očetje devetih, istočasno vsaj en dan živili otrok. Vse davčne uprave vodijo o teh oproščencih posebne sezname. V ljubljanski okolici je bilo v začetku leta le okoli 300 prijavljenih oproščencev, a njih število je sedaj naraslo že na 880. Davčna uprava za ljubljansko okolico obsega 37 političnih občin. V nekaterih občinah je zabeleženo prav lepo število davka oproščeni oseb, v prvi vrsti kmetov. Občina Dobrunje, kjer je nekdo na podlagi krstnega lista izkazal kar 16 otrok, je glede davčnih oproščencev prva, šteje namreč 56 takih oproščencev. Vrhnika jih ima 53, Devica Marija v Polju 45, prav toliko Dobrova, Horjulj 40 in Medvode tudi 40. Vsem 880 davčnim oproščencem bo odpisan za letos osnovni davek v približnem znesku 400.000 dinarjev, z dokladami vred pa bo odpisani davčni znesek dosegel nad 1 milijon dinarjev.

* **Obrat v jeseniški železarni nameravajo ustaviti.** Kakor nam poročajo z Jesenic, se razmere v jugoslovanski železarski industriji tudi zadnje tedne niso izboljšale, temveč se še celo poslabšale. Kakor poročajo, namerava podjetje danes v četrtek 10. t. m. odpovedati delo večini zaposlenih delavcev. Odpoved bo najbrž štirinajstidnevna, tako da bi se obratovanje ustavilo prav na sveti večer. Ta vest je jeseniško delavstvo izredno bridko zadela, pa tudi vse gospodarstvo Gorenjske bo hudo prizadeto. Ta udarec bo tem občutnejši, ker bo delavstvo izgubilo zaslužek sredi zime in tik pred božičnimi prazniki. V petek se se vršil na Jesenicah shod, ki so ga sklicale vse tri delavske organizacije in na katerem se je razpravljalo, kako najti izhod iz današnjega položaja. Glavni delavski zaupnik, g. Jeram, je na shodu pojasnil razmere in navedel tudi predloge delavstva. Za delavstvo se je ponovno zavzel tudi narodni poslanec g. Ivan Mohorič, ki je napravil že vse možne korake, da delavstvo ne bi ostalo brez dela in kruha. Potrebno bi bilo, da naša država stori odločne korake v zaščito ogroženega domačega gospodarstva in v zaščito delavstva.

* **Odlikovani vinogradniki.** Pišejo nam; Dolgotletni član Vinarskega društva za dravsko banovino, g. Tone Malgaj, ekonom v Zibiki, je prejel 2. t. m. naročilo od Vinarskega društva v Mariboru, naj razdeli odlikovanja in diplome vinogradnikom, odlikovanim za vino, razstavljeno na prvi banovinski vinski razstavi v Mariboru. Odlikovanja je podelilo ministrstvo za kmetijstvo. Med drugimi odlikovanci so iz šmarskega sreza: gg. Franc Andrešek (Breška gorca-Zibika), Franc Štipič (Bezgovica-Zibika), Vera Ferline in Nana Ferline (Tinsko), Drevenik (Smarje), Florijan Gajšek in Presek (Loka pri Zusmu) in Ivan Počivalšek (Imenske gorce-Imeno). Vsem odlikovancem iskreno čestitamo! Diplome se bodo razdelile odlikovancem v nedeljo 13. t. m. ob 10. dopoldne pri gospe Frinčevi, gostilničarki v Šmarju pri Jelsah.

* **Obsodba v rimski sodni razpravi proti 57 Slovincem.** Pred rimskim izrednim sodiščem se je vršila te dni razprava proti 30 Slovincem, ki so zaprti v rimskih zaporih, in proti 27 njihovim tovarišem ki so ubežali preko meje, kakor povzemo iz tržaškega «Piccola». Obdolženi so bili vsi protitalijanskega rovarjenja. Kakor pišejo «Piccolo» in drugi italijanski listi, so vsi obtoženci zanikali krivdo. Posamezniki so priznali, da so bili člani društev «Adrije» v Gorici in «Borbe» v Trstu, vendar pa so izjavili, da te društvi nista snovali nikake zarote. Obsojeni so bili: Zorko Jelinčič na 20 let, dr. Avgust Sfiligoj in učitelj Anton Rutar vsak na 10, Ivan Lenardič na 6, Jernej Lužnik, Hilarij Frančeškin, Matej Mihelič, Vincenc Čač, Lojze Mihelič, Drago Fonda, Angelj Škerlj, Viktor Petaroš in Anton Zobec vsak na 5, učitelj Srečko Logar na 4 leta, Angelj Čač pa na 2 leti in 6 mesecev. Ostalih 14 obtožencev je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov oproščilo, obtožencev, ki so zbežali čez mejo, pa ni sodilo.

* **Drevje v ledenih oklepih.** Kljub temu, da smo po pratiki še v jeseni, je zadnje dni nastopil občuten mraz. Dež, ki je padel tik pred nastopom mraza, je namočil drevje, kar je imelo ponekod zle posledice, ker se je napravil okrog debel in vej leden oklep. Po nekaterih krajih litijskega sreza, zlasti okrog Sv. Križa in okrog Dol, je bil ta pojav svojevrsten. Na nekaterih drevesih se je stvoril kar po več prstov debel leden oklep. Teža je polomila mnogo drevja. Občutno je prizadeta drevesnica pri dolski šoli, ki jo vodi šolski upravitelj g. Janko Bajec. Lansko leto sta drevesnico poškovala sneg in zajec, letos pa je ostali del dreves polomil mraz. Kakor pripovedujejo ljudje, ki so imeli posla v gozdovih, je ob zmrazovanju po drevju pokalo, kakor bi burja lomila drevesa. Naravnost žalosten je bil pogled na dve bukvi, ki sta stali ob cesti pod dolsko šolo. Mraz ju je preko noči preklal čez sredo. Obe drevesi sta padli kakor požagani preko ceste in zaprli prehod.

* **Božjastnica se je smrtno ponesrečila.** Po naročilu svojih staršev je šla 22. oktobra letos Ivanka Grafonerjeva, posestnikova hči iz Podgleda, v mlin Ivana Krobata v Konjišče v Apaški kotlini, odkoder se ni več vrnila. Starši so bili sprva mislili, da je odšla za nekaj dni k sorodnikom, a ker je le ni bilo od nikoder, so domači začeli sumiti, da se ji je pripetila nesreča. Ta sum je bil tembolj upravičen, ker je pogrešanka bila podvržena božjasti. Začeli so jo iskati in poizvedovati, vendar je njihov trud ostal zaman. Minili so tedni, a Ivanka se še ni vrnila. Nedavno pa je Anton Kamenščak, mlinar v Zepoveh, opazil v vodi pred zapornicami svojega mlina na gladini priplovljeno žensko truplo. O tej nenavadni najdbi je takoj obvestil občinski urad v Zepoveh in orožništvo v Apačah, ki je odredilo, da se je truplo preneslo v mrtvašnico v Apačah. Ker je bilo truplo še neizpremenjeno, je bilo istovetnost prav lahko ugotoviti. Bila je pogrešana Ivanka Grafonerjeva, ki je na poti dobila božjastni napad, padla v vodo in utonila.

* **Vlak je razmesaril železničarja.** Te dni se je pripetila na železniški progi od Brezovice proti Borovnici strašna nesreča. Mladji 32letni izklicatelj potniških vlakov Mrak, uslužben v Ljubljani na glavnem kolodvoru, doma pa v Notranjih Goricah, je šel v neprodinri megli po progi iz Brezovice proti domu. Najbrže je računl, da ima ekspresni vlak proti Parizu zamudo, zato je koral po desnem tiru. A to je bilo zanj kmalu usodno. Vlak ga je zgrabil in strašno razmesaril. Pokojnik je bil vesten železniški uslužbenec.

* **Žrtev tovrnega vlaka.** Na železniški postaji Št. Vid pri Stični se je pripetila huda nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Tovorni vlak, ki odhaja iz Ljubljane in vozi skozi postajo okrog 9.40, je povozil 58letnega kajzarja Antona Tomažiča, po domače Lisjakovega Tončka iz Podboršta. Vlak se je po nesreči takoj ustavil in prihiteli so ljudje, ki pa nesrečnemu Tomažiču niso več mogli pomagati. Ponesrečenčeva žena Ana je bila v času nesreče v gostilni pri «Rudelnu» tik pri postaji, kamor je šla na čaj, ker jo je zeblo. V gostilno so prišli ljudje, ki so pripovedovali o nesreči, in je nato odšla tudi ona na postajo in z grozo spoznala v povozenem mrtvecu svojega moža.

* **Požar v Kresniških poljanah.** Pred dnevi je nenadno nastal v gospodarskem posloju bivšega kresniškega župana Franca Bokala, po domače Slatnarja, ogenj. Zgorelo je vse gospodarsko orodje z različnimi novimi kmetijskimi stroji. Iz hlevov so rešili živino, le dve svinji so izvlekli tako opečeni, da so ju morali zaklati. Na kraj požara so prihiteli gasilci iz Kresnic, Senožet in Ribč, ki jim gre za njihovo požrtvovalnost vse priznanje. Kakor sumijo, je ogenj podtaknil neki tujec, ki pri posestniku ni dobil prenočišča.

Ant. Krisper
Ljubljana - Mestni trg
Moške nogavice
B^o 4, 5, 6.50

Kako postanem dober godbenik.

To brezplačno knjižico pošlje tovarna glasbil MEINEL & HEROLD v Mariboru št. 104—B vsakemu prijatelju glasbe, bodisi začetniku ali izvežbanemu godbeniku. Zahtevajte knjižico takoj z navadno dopisnico!

POMANJKLJIVOSTI KOŽE

kakor solčne pege, mozolje, lišaje itd., bi se moralo zdraviti samo s sredstvi, ki medicinski učinkujejo. Fellerjeva Elsa-pomada za zaščito lica in kože je brezpogojno zanesljiva. Za vnaprej poslanih 40 Din dva lončka franko, po povzetju 10 Din več. Prav toliko stane Fellerjeva močna Elsa-pomada za rast las. Obe pomadi se naročata pri lekarnarju Evgenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsa trg 360, savska banovina.

* **Požar v Strtenici.** Iz Strtenice pri Zibiki nam pišejo: Tukaj je pogorela 4. t. m. Franca Mlinariču, po domače Oraču, hiša s pohištvo in živežem. Kako je ogenj nastal, je uganka. Najbrže po neprevidnosti. Škode je nad 20.000 Din, zavarovan pa je bil posestnik samo za 500 Din.

* **Vlom v studeniško cerkev.** Iz Poljčan pišejo: Pred nekaj meseci ponoči je bilo vlomljeno v samostan Studenice skozi okno in je vlomilec odnesel izpred velikega oltarja monštranco in dva ciborija. Iz stranskega oltarja pa so iz rakve mučenika Fidelista izginili njegova zlata krona in trije zlati prstani. Naš orožniški komandir g. Šebenik je imel na sumu tedaj Ivana Magerla iz Maribora, vendar se mu takrat vlom ni mogel dokazati. Magerl je bil 8. avgusta zaradi različnih večjih vlomnih tatvin, izvršenih ob vznožju Pohorja, obsojen na osem let ječe. Pred dnevi pa je pred preiskovalnim sodnikom iz nekega posebnega namena priznal tudi vlomno tatvino v samostansko cerkev v Studenicah. Povedal je, da je vse ukradene predmete že prodal, le monštranco je v noči na begu zakopal v zemljo v bližini železniške proge ne daleč od slovenjbištriške postaje, kjer so jo res tudi našli.

* **S sekiro na svate.** Nedavno se je vršila v hiši Jožeta Kokota, posestnika v Jarkih, svatovska gostija. Pozno ponoči sta se pojavila na pragu hiše delavca Jakob Hrušič in Ciril Kokot, doma v isti vasi, oborožena s sekirami. Med gosti se je nahajal tudi Josip Zganjar iz Turškega vrha, proti kateremu je gojil Hrušič staro sovraštvo in je hotel obračunati z njim. Pretepač je stopil pred Zganjarja z nožem, svatje pa so sirovega mladeniča spravili pod kap. Pri zapiranju vrat pa je prišel Hrušič z roko, v kateri je držal nož, med vrata. Prisotni so mu roko hitro priprli in ga pri tem tako dolgo topli, da je izpustil nož iz rok. Ko so bili prepričani, da se je Hrušič že odstranil, so odprli vrata, pri tem pa je Hrušič nenadno udaril s sekiro in zadel Franca Kokota iz Hristovca v glavo in mu prizadejal veliko rano. Kokot je takoj padel v nezavest. Udarec bi bil gotovo smrten, ako ga ne bi prestregla prisotna trgovinska pomočnica Jožeta Librova iz Turškega vrha s tem, da je prišla Hrušiča za roko. Hrušič se je po tem dogodku nekaj časa skrival, nato se pa sam javil pri orožnikih v Zavrču in priznal dejanje.

* **Zopet vlom v Trbovljah.** V noči od predzadnjega torka na sredo je bilo vlomljeno v Pišlarjevo trafiko v paviljonu blizu Dimnikove gostilne v Trbovljah. Vlomilci so poizkušali vdreti v paviljon najprej pri strehi. Ker bi pa imeli tam preveč posla, so se lotili vrat. Pri vlamu so se posluževali krampa, katerega so potem pustili v bližini paviljona. Odnegli so skoro vse tobačne izdelke, kar jih je bilo v trafiki.

* **Uboj zaradi petja.** Martin Padovnik, star 23 let, je prišel na dopust k Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Bil je v družbi fantov in pel. Kakor pravijo, je to njegovo petje nekatere tako razvnelo, da so šli nadenj. Pridružili so se še drugi in nenadno se je zgrudil Padovnik krvav na tla. Hudo ranjenega so prepeljali v bolnišnico, kjer je podlegel poškodbam. Krivci bodo dobili svoje plačilo.

* **Sodba v procesu proti teroristom.** Pred državnim sodiščem v Beogradu je bila te dni razglašena sodba v sodni razpravi proti obtoženim teroristom in atentatorjem iz Zagreba. Glavni obtoženec Josip Miklavžič je bil obsojen na do smrtno ječo, Miloš Ivančević na osem let ječe, Anton Klarič na pet let ječe, dr. Dragotin Tot na štiri leta, Ivan Cibič, Josip Starle, Grga Suljavčič in Jakob Suhan na tri leta ječe, Peter Bakotič na dve leti, Ivana Železnik in Stefan Debeljak pa na eno leto strogega zopora, dočim je bil Ivan Kuzma oproščen.

* **Pri razdraženih živcih, bolečinah v glavi, nespamju, utrujenosti, pobitosti, tesnobnosti imamo v naravni «Franc Jožefovi» grenici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Slo-**

viti zdravnik priznavajo, da učinkuje «Franc Jožefova» voda zanesljivo tudi pri ljudeh višje starosti. «Franc Jožefova» voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

POSLANEC G. ANTON KLINC MED VOLILCI.

Mirna peč, decembra.

Da se поблиže seznanj z razmerami in potrebami prebivalstva v srezu, je poslanec g. Anton Klinc prišel v nedeljo dne 29. novembra tudi v Mirno peč. Na sestanku se je zbralo toliko volilcev, da je bila sicer velika občinska pisarna nabito polna. Starosta Sokola g. Ivan Rupena je pozdravil gospoda poslance in se mu v imenu vseh zahvalil za pozornost, ki jo posveča volilcem tudi po izvolitvi. Prav v tem je jamstvo, da ne bo kraj pozabljen.

G. poslanec je očrtal težavno stanje in omenil načine, s katerimi bodo izkušali omiliti težkoče. Prosil je prisotne, naj mu navedejo tudi oni svoje želje. Zapisal si je cel kup želja in predlogov zaradi kuluka, šmarnice, učiteljskih stanarin in kurjave, agrarne reforme, štipendij kmetijskemu dijaštvu, podpore in brezobrestnega posojila za novo šolo. Edinstvena je bila želja, da se v narodni skupščini iznese predlog, naj se vsakemu kmetu prizna enkrat v letu ena vožnja po železnici zastoj. Tako bi kmetje v skupinah potovali na jug in obratno, da bi se spoznavali med seboj.

V prijateljskih razgovorih je potekel sestanek. Ne da bi čuli vsemogočne obljube po nekdanjem starem običaju, so se zborovalci razšli z nadami na lepše čase.

BANOVINSKA GOSPODINJSKA ŠOLA ZA KMETSKHE HČERKE.

Št. Jurij ob južni železnici, decembra.

Banska uprava je odobrila, da se otvori novoustanovljena banovinska gospodinjska šola pri kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici v početku januarja in da se razpišejo v kratkem sprejemni pogoji. S 15. januarjem se bo pouk najbrže že pričel. Zato naj prosilke vložijo najkasneje do božiča prošnje za sprejem. Pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, moralna neoporečnost in z uspehom dovršena osnovna šola. Mesečni prispevek bo po 400 dinarjev. Po gospodarskem stanju staršev pa bo banska uprava tudi dovoljevala četrtinsko, polovično do tričetrtinsko oprostitev tega zneska, tako da bodo prispevale gojenke nekako polovico vseh stroškov, a ostalo banovina.

Šola ima namen, izobraziti predvsem kmetška dekleta za dom kot bodoče gospodinje; zato je pridružena kmetijskemu zavodu. Sprejmejo se v prvi vrsti hčerke večjih in manjših posestnikov in le izjemno tudi drugih stanov z dežele, ako ima prosilka posebno veselje in je že delno vajena kmetijskega dela in ima namen ostati pri kmetijstvu.

Poučevali bodo v šoli: verouk, vzgojeslovje, zdravstvo, petje, gospodinjstvo, prirodne vede, nauk o živilih, nauk o oblačilih, krojno risanje, računstvo, slovensščina in spise, živinorejo, mlekarstvo, perutninarstvo, vrtnarstvo in sadjarstvo, poljedelstvo, kmetijsko gospodarstvo, domoznanstvo in knjigovodstvo. Praksa pa bo obsegala: pripravljane jedil, primernih za kmetijske potrebe, shranjevanje in ohranjevanje (konserviranje) jedil, sadja in povrtnine, postrežbo za razne prilike, notranja dela gospodinje, šivanje na roko in s strojem, zlasti napravo perila in domače obleke, tkanje, bolniško postrežbo in nego dojenčka, dela v govejem hlevu, pravilno molžo, ravnanje z mlekom in izdelovanje masla in raznih sirov, dela v svinjaki in v vzornem kokošnjaku s kontrolo krmljenja in nošenje jajc in umetno valenje, dela v zelenjadnem in cvetličnem vrtu in drevesnici, dela na polju in gospodarskih napravah, v gradnicah, shrabah in žitnici.

Kakor za kmetijske fante kmetijska nadaljevalna šola, tako je za dekleta gospodinjska nadaljevalna šola posebno primerna predšola za vstop v zavod.

Ker bo letošnji tečaj trajal le sedem mesecev, je posebno primeren za one, ki bi zaradi gmotnih ali domačih razmer ne mogle obiskovati poznejših 10mesečnih tečajev. Starši, pošljite hčerke v to prepotrebno šolo!

TREBANJSKO PISMO.

Trebnje, decembra.

Gotovo si že mislite, da smo pri nas zaspali, pa se motite. Veste, volitve so tudi nas precej zmotile. No, odrezali se nismo preveč dobro, saj smo imeli silno protigatacijo, in to kar od dveh strani.

V naši občini se je pričela važna gospodarska akcija za elektrifikacijo Trebnjega, Mirenske in Temeniške doline. O njenem razvoju bomo še poročali. Torej se le naš Dolenjec drami in gospodarsko dviga.

V decembru se je otvoril na tukajšnji kmetijski nadaljevalni šoli drugi letnik, ki je že začel pouk. Obisk je žal malce padel. Med domačimi predavatelji sta že pričela kmetijska predavanja tudi sreski kmetijski referent g. Malasek in g. Filipič, oba iz Novega mesta. Pouk se vrši ob sredah od 13. do 16. in ob nedeljah od 7. do 10. v tukajšnji osnovni šoli. Obisk vsem fantom iz trebanjskega šolskega okoliša toplo priporočamo.

Tudi naša osnovna šola koraka krepko po novih potih. Pozdravljamo uvedbo radia v pouk. Slovesno je proslavila naša šola 1. december, ko je priredila v tukajšnjem Prosvetnem domu dobro podano dr. Lahovo igrico «Na narodni praznik».

Na sokolski praznik se je vršila ob pol 11. v stari občinski pisarni slovesna sokolska seja ob obilni udeležbi dece, naraščaja in članstva obojega spola s pestrim programom. Za 13. t. m. pa se pripravlja naša telovadnica na slavnostno akademijo z izbranimi telovadnimi točkami vseh oddelkov. Prireditve bo na Marofu ob pol 16. Vabljeni vsi prijatelji!

Prosvetni odbor Sokola je priredil za svojo mladino v soboto 5. t. m. popoldne v društveni sobi miklavževanje, ki je uspelo v zadovoljstvo dece in staršev. Iskrena zahvala vsem darovalcem!

Drugače se razvija življenje po starem tiru. Le kriza pritiska in z njo njene prve posledice: brezposelnost.

Tudi sneg nas je malce pozdravil, pa je že skopnel ob prvem solncu. Naši smučarji, ki se nekaj gibljejo, so zaman pripravili svoje deske.

NAMESTO MEDVEDA JE USTRELIL MLADENIČA.

Vinica pri Črnomlju, decembra.

V vinički revir se je priklatil velik medved, ki so ga domači lovi dostikrat zasledovali. Nekako pred enim mesecem so ga videli pri Preloki, a ga niso dobili na strel. Bilo je 4. t. m. na dan sv. Barbare, ko so se lovi zbrali, da gredo na lov na divje svinje, na srne in na medveda. Odločili so se, da gredo proti Bojancem v bukovje, ki je last firme «Jugoles» iz Črnomlja. Ko so prišli v gosto grmovje, sta bila tam na lovu Ilija in Simo Vrlenič iz Bojancev.

Nesreča je hotela, da je Simo Vrlenič stopal po gostem gabrovem grmovju. Tedaj je Miko Mravince opazil, da se nekaj giblje v grmovju. Misli je, da je medved, in je naglo ustrelil v grm in zadel Sima Vrleniča v roko in v prsi. Krogla je nesrečnemu mladeniču prebila glavno žilo, da je obstreljenec takoj umrl na mestu. Pokojni Simo, star šele 25 let, je bil dober dečko. Bodí mu lahka zemlja!

ZIBIŠKO PISMO.

Zibika, novembra.

Neki zibiški rojak se je oglasil v «Domovini», da mu je žal, ker so njegovi rojaki tako neza-

vedni. Pisec teh vrst pa pravi, da so Zibičani dobri ljudje, le zaslepljeni in zapeljani so bili po raznih hujskačih, ki jim je vsak napredek trn v peti. Poznamo več hujskačev, ki jim žilica ne dá miru. Pa bo že prišel tudi zanje čas!

Pred dnevi se je od nas za vedno poslovil 43 let stari Janez Kolar, bivši občinski odbornik. Bil je ugleden, pošten in priljubljen mož. Smrt ga je rešila njegove dolge bolezni. Dragi prijatelji, počivaj v miru!

V nedeljo 29. novembra so volilci iz Zibike, Roginjske gorce in Tinskega izvolili krajevni akcijski odbor za te tri občine. Za predsednika je bil izvoljen g. Tone Malgaj. Odboru želimo veliko uspeha!

PREKMURSKI GLASNIK

Zaradi rane na roki smrt. V Murskih Crncih se je zgodila nesreča, ki je zahtevala življenje 29letnega fanta Karla Černjaviča. Černjavič je bil hlapec pri Granfolovih. Za en dan ga je naprosil Vogler, naj bi mu pomagal pri žaganju drv. Ker je gospodar dovolil, se je hlapec odzval prošnji. Komaj je Černjavič začel žagati, ga je cirkularka zgrabila za roko. Zarezala se mu je v dlan. Fant je moral pustiti delo, a ker rana ni bila prehuda, ji ni posvečal posebne pozornosti. Kmalu se je pa pokazalo, da rana ni tako nedolžna, kakor je fant mislil. Roka je začela otekati. Naslednjega dne je bila že vsa roka črna. Ko je fant to videl, se je ustrašil in se je podal v murskosoboško bolnico. Pa je bila vsaka pomoč prepozna in je nesrečni fant moral umreti.

Iz Brezovcev nam pišejo: V naši vasi obstojí že šest mesecev sokolska četa, ki spaša k Sokolu v Murski Soboti. Dne 1. decembra smo razvilí nov sokolski prapor, ki ga je daroval načelnik br. Roman Furek. Prapor sam so pa res umetniško izdelale naše domače sestre v večernih urah, za kar jim gre vsa hvala. Prapor je razvil z lepim nagovorom starosta br. Franc Šiftar in ga izročil praporščaku br. Francu Peršu, ki je slovesno obljubil, da bo prapor zvesto čuval. V imenu Jugoslovske Maticice je govoril br. Anton Koder iz Murske Sobote. Ob tej priliki se je vršila tudi svečana akademija s telovadnimi, pevskimi in deklamacijskimi točkami. Prisrčen je bil pogled na šestdesetletne starčke, ki so se slovesno zaobljubili sokolski misli in s solzami v očeh poljubljali novi prapor. Zapisrgo je izvršil tajnik Sokola iz Murske Sobote br. Nišlvec, ki je imel kratek nagovor na nove člane, 38 po številu. Sokol Murska Sobotá ima svoje čete že v naslednjih vaseh: v Brezovcih, Cankovi, Gederovcih, Moščancih, Pucincih, Martjancih in Pečarovcih. Krasno razvijajoča se sokolska misel v Prekmurju nam kaže, da je prekmursko ljudstvo prav zavedno in da nimajo prav oni, ki nas hočejo naslikati drugačne.

Iz Rogaševcev nam pišejo: Proslava uedinjenja se je pri nas izvršila nad vse veličastno. V nedeljo 29. novembra je imel Sokol svojo prvodecembrsko lepo akademijo v osnovni šoli pri Sv. Juriju. Prvega decembra so že na vse zgodaj zaplapolale državne zastave raz hiš zasebnikov, in državnih uradov. Ob 9. se je vršila slavnostna služba božja, kateri so prisotstvovali razen šolske dece vsi državni uslužbenci, društva in mnogo prebivalstva. — Vreme je v zadnjem času zelo povoljno, samo gospodarske težave se večajo. Vse gleda z zaupanjem v novo narodno skupščino. Upamo, da bo naš poslanec g. Benko Josip zastavil vse sile v izboljšanje našega položaja. — Tamburaško društvo «Glas Prekmurja» je pričelo nov tečaj za tamburaše, ki se ga udeležuje lepo število kmetijskih fantov iz Serdice, Sotino in od Sv. Jurija. Le rogaševski fantje se ne zbude iz spanja. Rogaševski fantje, pristopite k Sokolu in tamburaškemu društvu «Glasu Prekmurja», ki nudita lepo razvedrilo! Tukaj imamo že nekaj mesecev zdravniká, ki posluje v popolno zadovoljnost. Želeli bi še, da bi se lekarna, ki se sedaj nahaja v Gornji Lendavi, preselila v Rogaševce.

NAŠI NA TUJEM

Iz Aumetza (Francija) nam pišejo: Oprosti, ljuba «Domovina», da se oglašamo. Tukaj nas je več Slovencev, ki delamo pri rudniku železne rude. Zadnje čase so se razmere silno poslabšale. Zmanjšali so delavcem mezde in delamo samo štiri šihite na teden. Pa to še ni zadostovalo. Zelo smo se prestrašili, ko je družba odpovedala s 1. oktobrom delo 60 delavcem različnih narodnosti. Odpusti pa so se nadaljevali in je s 1. decembrom na cesti med drugimi 20 Slovencev. Kam zdaj? Zima je in marsikateri rojak je brez sredstev, da ne more niti domov. Do sedaj so odpuščali fante in tiste moške, ki imajo družine v domovini, a od zdaj naprej čaka ista žalostna usoda tudi druge. Hudo bo, kadar pridejo na vrsto družine z mnogoštevilnimi člani. Vse kaže, da se najbrže v kratkem vidimo. Do takrat pa pošiljamo srčne pozdrave in želimo vesele božične praznike vsem bralcem in bralkam «Domovine», posebno pa onim v krmeljski okolici: Franc in Antonija Lužar, Anton in Angela Papež, Ivan in Marija Tolmajner.

Smrt rojakinje v Nemčiji. Iz Meerbecka nam pišejo: 29. novembra smo izgubili vneto bralko naše «Domovine» Marijo Vidičevno. Pokojnica se je rodila leta 1850. v Kalobja. Na zadnji poti so jo spremljali številni tukajšnji rojaki. Bodi ji lahka tuja zemlja, žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Smrt med ameriškimi rojaki. V Clevelandu je umrl nagle smrti Karel Kramaršič, star 55 let. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil doma iz Žužemberka, odkoder je prišel v Cleveland pred 29 leti. Zapustil je ženo, tri hčere in dva sina, v starem kraju pa žalujejo za njim štiri bratje. — Hud udarec je zadel Pešlovo rodbino v Madison S. Ridgewoodu. Posledicam hudega poroda je podlegla gospodinja Josipina. — Enaka usoda je doletela Strnadovo družino v Euclidu. V bolnici je umrla za posledicami poroda gospodinja Ana. Pokojnica je bila doma iz Radeč pri Zidanem mostu. V Ameriki je bivala 20 let. — V Chicagu je umrla Alojzija Medenova za sušico. Zapustila je moža in 18 mesecev starega sinčka. — V Clevelandu je umrl Ignacij Lužar, star 42 let, za pljučnico. Pokojnik je bil doma iz Škofje Loke. V Ameriki je bival 15 let. — Žrtev avtomobilske nesreče je postal rojak Anton Rolih v Clevelandu. Pokojnik je bil star 55 let. Po rodu je bil s Krasa. Zapuščala ženo, dve hčeri in dva sinova. — Istotam je umrla Frančiška Volkova, rojena Rusova, stara 40 let. Doma je bila iz Strune na Dolenjskem, kjer zapuščala mater, sestro in brata, v Ameriki pa moža, štiri hčere in enega sina. — V Elyju je legla v grob Rozalija Mrharjeva zaradi srčne napake. Rodila se je leta 1868. v Dolenjski vasi pri Ribnici. Zapuščala štiri sinove in tri hčere. — Bodi pokojnim rojakom in rojakinjam lahka tuja zemlja!

Iz življenja rojakov v Zedinjenih državah. Društveno življenje naših rojakov v Zedinjenih državah je izredno živahno. Naši tamošnji rojaki imajo približno 2000 podpornih in drugih društev. Vsi tamkajšnji slovenski listi so polni pozivov na udeležbo pri glavnih letnih skupščinah. Računa se, da je med Slovenci v Zedinjenih državah najmanj 15.000 društvenih odbornikov in okoli 140.000 društvenih članov. — Pri volitvah v mestni zastop v Clevelandu so tudi naši rojaki postavili pet kandidatov, ki pa so, žal, ostali v manjšini, vendar pa so dobili znatno število glasov: Vehovec 3833, Zurec 2388, Šiško-vič 785, Mervar 677, König pa 493. Pač pa je bil v mestu Girardu izvoljen v občinski zastop rojak Josip Čekada. — Naša rojaka Anton Šubelj in Mici Grdinova sta v zadnjem času priredila več lepo uspelih koncertov. Odlična pevca sta povsod žela mnogo priznanja.

Roparski napad na slovensko trgovino v Ameriki. V kraju Readingu je imel Janez Šimec malo trgovino, ki jo je vodil z ženo Barbaro.

Minili mesec so pa nekega dne vdrl trije tolovaji v trgovino. Ženo so pobili na tla, da je nezavestna obležala. Mož je hotel priskočiti ženi na pomoč, pa so ga roparji zgrabili in tako pretepli, da je ves krvav obležal. Ko je prispel reševalni avto po Šimca, je bil ta že mrtev. Pokojni Šimec je bil rojen leta 1878. v Gribljah pri Črnomlju. V Ameriki je bival 29 let. Zapustil je dva sina in hčerko. Bodi mu lahka tuja zemlja!

ŽENSKI VESTNIK

Krojenje oblek

Marsikatera dekle zna sicer dobro šivati, tega se pa le ne upa, da bi si sama skrojila obleko. Boji se, da bi blaga prav ne urezala in tako vse skazila. Toda ta reč ni tako težavna, kakor se vidi.

Vsi modni časopisi prinašajo krojne pole, s pomočjo katerih je lahko posneti kroj. Seveda je treba imeti v tem nekaj vaje. Zato hočemo tistim, ki še ne znajo napraviti kroja same po krojni poli, podati nekaj navodil.

Vzemi si velik papir, položi nanj krojno polo in točno po črtah izbranega kroja črtaj s krojnim kolescem, ki ga seveda moraš imeti. Kakor je kolesce začrtalo luknjičaste črte na papir, tako potem izreži papir. Pri izberi kroja je treba vedno gledati na njegovo velikost, ki je označena pod sliko dotičnega kroja. Zato moraš najprej izmeriti širino čez prsa in pas in dolžino hrbta in sprednjega dela, da vidiš, če se ujema z velikostjo kroja, sicer moraš kroj primerno povečati, odnosno zmanjšati. Istotako moraš pravilno izmeriti rokava in krilo.

Pri krojenju blaga je treba vedno gledati, posebno pri črtastem blagu, da se pri šivih črte po možnosti ujemajo. Paziti je tudi na to, da kroj na blago vedno tako položimo, da je glavna črta vzorca na sredini. Pri črtastem in dlakastem blagu moraš vedno polagati kroje drugega za drugim istosmerno, to se pravi, dlačice blaga morajo ležati vse v eno stran, to je navzdol od vratu proti nogam.

Pri gladkem blagu to ni tako natančno; tu lahko pokladamo in režemo razne dele za obleko, kakor nam pač širina blaga dopušča, le počez ne smemo delov obrniti, ker je v blagu potem vidna razlika.

Pri vzorčastem blagu, posutim z rožicami, križci ali podobnim, se mora pa že bolj paziti, da so rožice na vseh delih obleke enako v eno stran obrnjene, in sicer naj so cveti obrnjeni proti glavi.

Kakor mora volneno blago, posebno za plašče, biti obrnjeno, da se krtači od glave proti nogam, je pri baržunu prav nasprotno. Pri baržunu moramo blago tako obrniti, da se dlačice krtačijo proti vratu. Tako obrnjeni baržun dá obleki vse nekako lepši sijaj, se krilo tako hitro ne zmečka in se tudi laže zlika in skrtači.

Ko smo obleko skrojile, najprej s tenko precjico spnemo vse dele, da obleko lahko pomerimo in tako vidimo, ali je treba kje kaj več všiti ali pa popustiti. Ko spenjamo po dva dela, moramo paziti, da sta oba enako skupaj položena in da ne raztegnemo enega dela bolj kakor drugega.

Za šivanje oblek alj perila je sukanec št. 50 ali št. 60 najprimernejši. Z debelejšim sukancem stroj sploh ne šiva lepo; če moramo potem kaj parati, se blago pri paranju tudi rado raztrga.

Za kuhinjo

Čokoladni keksi. Umesi v testo 40 dek moke, 15 dek sirovega masla, 20 dek sladkorja, žlico vanilijevega sladkorja, 2 rebri naribane čokolade, žlico smetane, žlico ruma, malo soli, noževo konicno pecilnega praška in 2 jajci. Ko si testo dobro umesila, ga tanko razvaljaj. Izreži z obodcem kekse, pokladaj jih na pomazano pekačo in jih speci.

Čokoladna torta. Umesi na deski v testo: 20 dek moke, 20 dek sirovega masla, 12 dek sladkorja, osminko kile naribane čokolade in 2 rumenjaka. Testo tanko razvaljaj in izreži v velikosti tortnega modela. (Obrezke spet umesi in razvaljaj ter izreži.) Tortni model namaži s sirovim maslom in speci vsak izrezani del zase. Ko so pečeni in hladni že vsi deli, jih namaži s temle nadevom: četrt litra sladke smetane in kavino žličko moke dobro zmešaj, postavi na štedilnik in mešaj, da zavre. Ko je zavrelo, postavi na hladno, da se popolnoma shladi. Medtem pa mešaj v skledi četrt ure 2 rumenjaka, 12 dek sladkorja in osminko kile zribane čokolade, zraven pa primešaj že prej kuhano in shlajeno smetano in še četrt litra stolčene smetane. S tem nadevom namaži pečene tortne dele, jih zloži skupaj in pomazi tudi od zunaj po torti.

ZANIMIVOSTI

× **Vprašanje enotnega električnega omrežja Evrope.** Belgijska vlada je izročila proučevalni komisiji evropske zveze načrt enotnega evropskega električnega omrežja. Svoj predlog utemeljuje s tem, da bi bilo mogoče samo z enotnim električnim omrežjem pametno in smiselno ukoriščati vse vire električne sile v Evropi. Prizadevanje po popolni izrabi virov električne sile naleti vedno na nerazumevanje politikov različnih držav. Vse evropske države bi po tem predlogu morale biti za to, da se izmenjava med njimi električna sila, kajti one, ki je imajo preveč, bi jo morale izvažati, dočim one, ki je imajo premalo, bi jo morale dobivati iz držav, kjer je električne sile v izobilju. Po mnenju belgijske vlade je že skrajni čas, prirediti posvetovanje, ki naj bi pokazalo vse prednosti in ugodnosti enotnega evropskega električnega omrežja.

× **Ženske imajo več vitaminov kakor moški.** V zavodu za vitamine v Oslu so delali učenjaki poskuse, da ugotove, kakšna je razlika med moškimi in žensko glede vitaminov (snovi, ki jih človeško telo nujno potrebuje in ki jih dobiva

Pozor! Pozor!

RADIO

Oglejte si naše RADIO aparate z vdelanim močnim zvočnikom, s priključkom na mrežo, za izmenični tok 110, 125, 150, 220 volt in enosmereni tok 150 volt. Omare iz ameriškega orehovega lesa, zelo lepo izdelani in prvovrstna kvaliteta.

2cevni aparat kompl.	Din 1.380.—
3cevni aparat kompl.	Din 1.980.—
4cevni aparat kompl.	Din 3.300.—

Ugodni plačilni pogoji.

H. SUTTNER

LJUBLJANA,
Dunajska cesta 1a/II.

žlovek največ v sirovi hrani). Poizkusi so pokazali, da imajo ženske mnogo večjo zalogo vitaminov kakor moški. Učenjaki so se zanimali zlasti za očesne bolezni, ki so nastale med vojno zaradi pomanjkanja vitaminov in prišli do spoznanja, da se pojavlja ta bolezen pri ženskah zelo redko. Tudi mehkokostnost, ki se pojavlja zaradi nedostatka vitaminov vrste B, pri ženskah ni tako pogosta nego pri moških. Vodja zavoda za vitamine v Oslu, profesor Poulsson, pravi, da ima ženska v telesu mnogo več vitaminov kakor moški, in sicer zato, da telo med nosečnostjo ne opeša. Ženska ima zalogo vitaminov v podkožni maščobi. Zanimivo je pa, da naletimo na to razliko med moškim in ženskim spolom tudi pri živalih. Vitamin vrste A se pojavlja pri kravah in volih v razmerju 15 proti 1. Čim starejša je ženska, tem manj ima vitaminov. Vitamini se začna kopičiti v ženskem telesu med petim in desetim letom. Ker ima ženska večjo zalogo vitaminov vrst A in B kakor moški, tudi ne trpi toliko, če jih dobiva nekaj časa s hrano manj.

× **Zamorski kralj kot brezposeln delavec.** V Pensilvanijo v Ameriki se je vrnil nedavno farmerjev sin, ki je pred leti zapustil svojo domovino in služil na neki trgovinski ladji za mornarja. Ko se je ladja ustavila pri otoku Haitiju, je dobil mornar, po imenu Faustín Wirgus, na njem službo, pozneje je pa bil poslan na oddaljeni otok Widu, kjer je vladala zamorska kraljica vdova. Čim je ta zagledala mornarja, je začela na vse žive in mrtve trditi, da je ta njen pokojni mož, samo da ima belo kožo. Črni podložniki so kraljici verjeli in farmerjevega sina iz Pensilvanije so kronali za kralja. Dolga leta je vladal na otoku in baje so bili podložniki z njim zelo zadovoljni. Pričakovali so celo, da privede po kraljičini smrti na otok belo ženo in ustanovi dinastijo. Toda vlada na Haitiju je protestirala po kraljičini smrti proti nadaljnjemu mornarjevemu vladanju in tako je razočarani kralj naposled zapustil otok ter se vrnil v Pensilvanijo, kjer delj sedaj usodo brezposelnih delavcev. To je pač edinstven primer v zgodovini, da je zašel kralj med brezposelne.

× **Nosečnost žene pri neprosvetljenih narodih.** Nosečnost ima pri neprosvetljenih plemenih hude posledice za ženo in moža. Če bramanova žena zanosi, si očisti njen soprog najprej zobe, se ne brije več in se posti vse do poroda. Na Novi Gvineji ne sme soprog vzeti noseče žene na morje, češ, da se mu «ribe izogibajo in da valovi naraščajo». V Braziliji se zakonca, ki pričakujeta naraščaj, strogo postita; uživati smeta samo mravlje in gobe in piti vodo z nekimi praškom. Na Admiralskih otokih žena v žadnjih mesecih nosečnosti ne sme zapustiti hiše in živi samo od rib; če bi jedla korenine, bi bil otrok tenak in dolg, a po svinjskem mesu bi dobil ščetine. V kitajski pokrajini Amoyju mora biti soprog noseče žene zelo previden pri hoji v sobi; vsak najmanjši tresljaj ograza razvoj ploda pod materinim srcem. Posebno nevarno je, zabijati žebelj v steno; lahko bi se zgodilo, da bi se še nerojenemu otroku izpahnilo oko ali predrlo črevo.

× **Iz ženske so napravili moškega.** Te dni so objavili budimpeštanski listi vest, da je neka ženska čez noč postala moški. Kakor poročajo, je prišla pred tremi meseci v segedinsko bolnišnico 39letna kmetica Valerija Gerova in prosila zdravnike, naj jo rešijo ženskega spola. Čudno žensko so zdravniki sprejeli in jo operirali. Po operaciji je postala moški. Celih 39 let se je imenovala Valerija, a od sedaj naprej se imenuje Valerijan Gero. Valerijan bo vložil tožbo za ločitev zakona, ker dva moška, kakor sam pravi, ne moreta živeti srečno v zakonu.

× **Ribe niso gluhe.** Prirodopisci so dolga leta delali razne poizkuse da bi ugotovili, ali imajo ribe posluh. Zadnje čase pa se je posrečilo dokazati nekemu nastavljenecu zavoda za ribe v Londonu, Plymouthu, da slišijo tudi ribe in da imajo posluh. Plymouth je ribe v nekem velikem ribniku tako navadil, da na zvonjenje z močnim zvoncem vse priplavajo na kraj, kjer jih navadno krmi.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Najcenejša glasba.

Miha stopi v trgovino z glasbili in povpraša: «Koliko bi stal dober klavir?»

Trgovec: «Dvajset tisoč dinarjev.»

Miha: «A koliko bi stale dobre gosli?»

Trgovec: «Gosli dobite lahko že za dve sto dinarjev.»

Miha: «A koliko bi stala flavta?»

Trgovec: «Od sto dinarjev navzgor.»

Miha: «Ne! Vse to je zame predrago. Si bom pa že rajši kar sam zažvižgal, kadar se mi bo zahotelo lepe glasbe.»

Smilijo se mu.

Oče je šel z Jožkom kbrivcu, da ga ostriže. Ko brivec izvrši svoje delo, ga vpraša Jožko, kdaj bo mogel priti k njim na dom, da ostriže tudi domačo kokljo.

Oče ga je začudeno pogledal: «Čemu naj bi ostrigel kokljo?»

«Zato, da bodo mogle piške sesati», je odgovoril Jožek. «Te siroške se že dva dni prerivajo pod njo, pa ne morejo do vimena, ker jim je perje napoti...»

Imenitna kupčija.

Žena: «Pomisli, možek, kupila sem imeniten radio na obroke. Obrok znaša samo 100 dinarjev.»

Mož: «Res? Koliko mesecev bo pa treba odplačevati?»

Žena: «To sem pa res pozabila vprašati.»

Listnica uredništva

Muljavski. V božični številki bomo objavili več vaših prispevkov. Vaša povest pride tudi na vrsto. Honorar po novem letu.

Glasbila za vse!

Violine od Din 68—
Git re od Din 169—
Trompete od Din 490—
Harmonike od Din 63—
Kromatične in klavirske harmonike, vsi jazz-instrumenti.

Zahteva te veliki brezplačni

CENIK od

na večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št 104.

Brezplačen pri uk. sviranju. Navodila v ceniku.

Ure, zlatnino in srebrnino

prodaja poceni in dobro tvrdka

H. Suttner
Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4.

Tvrdka razpošilja blago v vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije. Lastna protokotirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.

Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.

Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.

Št. 125. Budilna ura, 16 cm visoka, 49 Din, z Radiumom 76 Din.

Zahtevajte veliki ilustrovani cenik, ki ga Vam pošlje zastoj in poštine prosto

H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Srajce

in vse drugo perilo za gospode in dame kupite v **dobri kvaleteti in**

po zelo nizkih cenah v tovarni perila

Trgovski dom Stermecki

CELJE št. 97

Velika izbira krav, žepnih robcev, namramnic, podvez rokavic, nogavic in drugih modnih predmetov.

Cenik z mnogimi slikami zastoj!

Zna si pomagati.

Pismonoša prinese pismo za Melhiorja Klobavsca, ki je pred nekaj dnevi umrl. Ker pisma ni mogel izročiti naslovniku, je vzel svinčnik iz žepa in zapisal na ovitek: «Odpotoval, a ni pustil naslova.»

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival prisili, da je mirna, o ovlaganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obovesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopta in zakovanju pri prišču med parkiji, opeklini, strell, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, criski, zaprtju, koliki, nape-njanju goved in ovac, pri tujih pred-

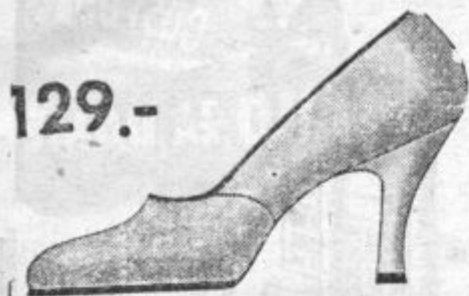
metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopan u s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštino vred Din 36-50, se naroča

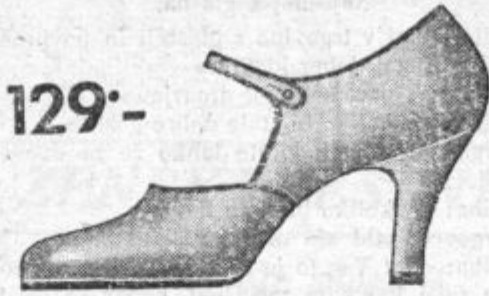
v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

Elegantni čevlji za ples

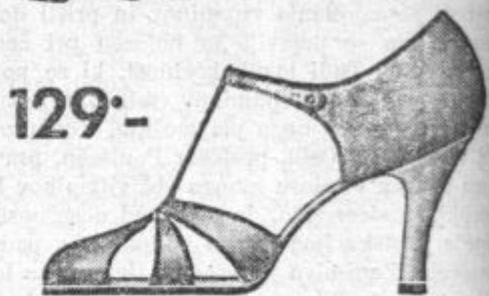

129.-
Vrsta 5405-07
Novi kroj izrezanih čevljev delja nožice manjše kakor so in daje poudirnim linijam svojstven izraz. Imamo jih iz crep-de-china in svilenega atlasa. S temi čevlji bomo zadovoljili vaš okus in vašo zahtevo.

129.-
Vrsta 9775-03
Vedno so elegantni in vedno moderni enoslavni čevlji z zaponko. Imamo jih iz svilenega črnega ali belega atlasa ter jih barvamo v tonu vaše toalete. Enaki iz bombažnega atlasa ali baržuna 69 Din.

Bata

129.-
Vrsta 5485-51
Zadnji pariški model plesnih čevljev, katerim smo posvetili toliko pažnje, da nam je uspelo izdelati jih za našo islo edinstveno ceno kakor tudi ostale plesne čevlje. Poskusite jih v naših prodajalnah!

Zahtevajte brezplačni veliki CENIK!

Srebro 160 Din

5 let garancije

Št. 1120
52 Din
Št. 1292
Elegantna, tenka, niklasta ura
99 Din
Z enim zvoncem **48 Din**
Prima, z dvema zvoncema **76 Din**

Za novo vzajo vrnem denar.

A. Kiffmann, Maribor 143
! Specialist samo za boljše ure!

MALI OGLASI

1000 Din plačam,

ako vam «Radio-Balzam» ne odstrani kurjih oces, bradavic, trde kože, bul itd. — Za Vaš čudoviti, vsesplošno dobroto in pomoč nedeči in velike bolečine odpravljajoči «Radio-Balzam» se vam najtopleje zahvaljujem. Maks Kozinc, Eternit Dortoir, Capelle au Bois, Belgija. — Lonček franko 10 Din (proti vnaprejšnjemu plačilu) ali 18 Din (po povzetju). Dva lončka 28 Din, trije lončki 38 Din. Razpošilja ga R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ulica št. 10 a. 405

Nove harmonike

Izdeluje in vse glasbene instrumente popravlja J a n c y Ljubljani, Bohoričeva ulica št. 9. 195

250 dinarjev dnevno

zaslužite z obiskovanjem ljudi v Vašem okraju! «Kosmos», Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor! 373

Samostojnega mlinarja

sprejem takoj. Ferdo Laznik v Radečah. 408

Malo-posestvo

se proda ali zamenja za drugo. Hiša z dvema sobama in kuhinjo je nanovo zidana in četrt ure oddaljena od železniške postaje. Skaza Jožef v Laznici št. 38, pošta Limbuš. 407

Čudovito!

Včeraj se je sesedel na stopnicah nunske cerkve neki mož. Pasanti so mislili, da mu je slabo. Mož je pojasnil, da ga ozeblina tako mučijo, da mora počivati. Neki gospod vzame iz žepa steklenico tinkture in namaže možu noge. Mož se obuje, stopi na noge in vzklikne: Čudovito! Gospod pojasni, da se imenuje tinktura Sulfjodal in da je stane stekleničica (proti vnaprejšnjemu plačilu) 20 Din ali (po povzetju) 30 Din. Nadalje pojasni gospod tudi, da enkratno mazanje samo olajša hojo, da pa popolnoma ozdravite, si kupite takoj cno steklenico tinkture «Sulfjodal», ki jo ima v zalogi R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ulica št. 10 a. 405

POSOJILNICA V PTUJU si usoja s tem p. n. občinstvo obvestiti, da je preselila

svojo pisarno iz Narodnega doma v svojo hišo na

Slovenskem trgu št. 5,

prej Glavni trg, poleg zgornje lekarne, nasproti trgovine A. Senčar in sin.

Najnovejša dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4.

Preporod.

Kako postati zdrav, močan, za delo sposoben in dolgo časa aktiven? Nova metoda (opoterapija) za zdravljenje artritskih in živčnih bolezni z nasičenjem organizma s fiziološkim ekstraktom (kakrašen je «Kalefluid») iz življenjskih žlez mladih zdravih in močnih živali. Ze po prvi stekleničici «Kalefluida» čuti bolnik, kako začena napadeni organizem zbirati nove moči. Čez mesec dni čuti naglo izboljšanje, a po popolnem tečaju zdravljenja je bolezen povsem premagana in moč vzpostavljena. «Kalefluid» se dobiva v lekarnah in drogerijah. V prodaji so stekleničice tudi po 60 Din. Brezplačno detaljno znanstveno literaturo «Preporod» zahtevajte pod naslovom: Beograd, Kralja Milana 15, Miloš Marković. 404

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932., ki ima 366 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, so'nčnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji — solčne in lune mrke — pošne določbe za Jugoslavijo — lestvice za kolke, pobotnice, kupne pogodbe in račune — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu — vse sejme na Kranjskem Koroškem, Štajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in Ju ljski Benečiji — pregled o koncu brejosti živine — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v minulem letu — tabele za računanje obrsti — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalec in žena v hiši. — Cena 5 Din. «VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih trgovinah, lahko pa se naroči tudi pismeno pri založnici:

tiskarni J. Blasnika nasl., d. d. v Ljubljani.

ALI SE HOČETE IZNEBITI REVMAZIMA, PROTINA?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, ohromele roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje v raznih delih telesa, a tudi slaboost oči so često posledice revmatizma in kostnih bolezni, ki jih je treba odpraviti, ker se bo sicer vaša bolezen pojačala.

Jaz vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkrajja sečno kislino, pospešuje izmeno snovi in izločevanje, torej ne tako zvan univerzalni ali tajni lek, nego izdelek, ki ga nudi naš narava sama za blagor bolujočega človeštva.

Dam vsakomur brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj in vi dobite iz mojih vseh državah obstojećih skladšč povsem zastoj in franko poskušnjo obnem z znanstveno razpravo. Potem se boste sami prepričali o neokolijsosti tega sredstva in o njegovem naglem delovanju.

Poštno zbiralno mesto:

August Märzke Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5. Abt. 286

Kdor oglašuje, ta napreduje!